

Povećavanje energetske učinkovitosti privatnih stambenih objekata s pomoću RRF-a

Široka financijska potpora, ali slabi temelji

EUROPSKI
REVIZORSKI
SUD

Sadržaj

Odlomak

01 – 14 | Glavne poruke

01 – 04 | Zašto je ovo područje važno

05 – 14 | Nalazi i preporuke Suda

15 – 69 | Detaljnije o opažanjima Suda

15 – 31 | Provedbu mjera za energetska učinkovitost u okviru RRF-a otežavaju nedostaci u njihovoj strukturi

17 – 26 | Mjere obnove u okviru RRF-a nisu izravno usmjerene na dubinske obnove

27 – 31 | Reforme nisu bile jasno definirane te njihov učinak na ulaganja i uštede energije nije dokazan

32 – 69 | Dolazilo je do kašnjenja u provedbi i nedostataka u praćenju ušteda energije

33 – 40 | U provedbi ulagačkih mjera koje su uključivale složene obnove došlo je do kašnjenja te su bile potrebne izmjene

41 – 61 | Informacije o uštedi energije nisu bile pouzdane, usporedive ni dovoljno detaljne da bi se mogle upotrijebiti za suvislo praćenje rezultata

62 – 69 | Ne prati se isplativost mjera obnove zgrada

Prilozi

Prilog I. – O reviziji

Prilog II. – Popis mjera nad kojima je Sud proveo reviziju

Prilog III. – Procjena koju Sud iznosi u pogledu izvedivosti mjera

Pokrate i skraćeni nazivi

Pojmovnik

Odgovori Komisije

Kronologija

Revizorski tim

01

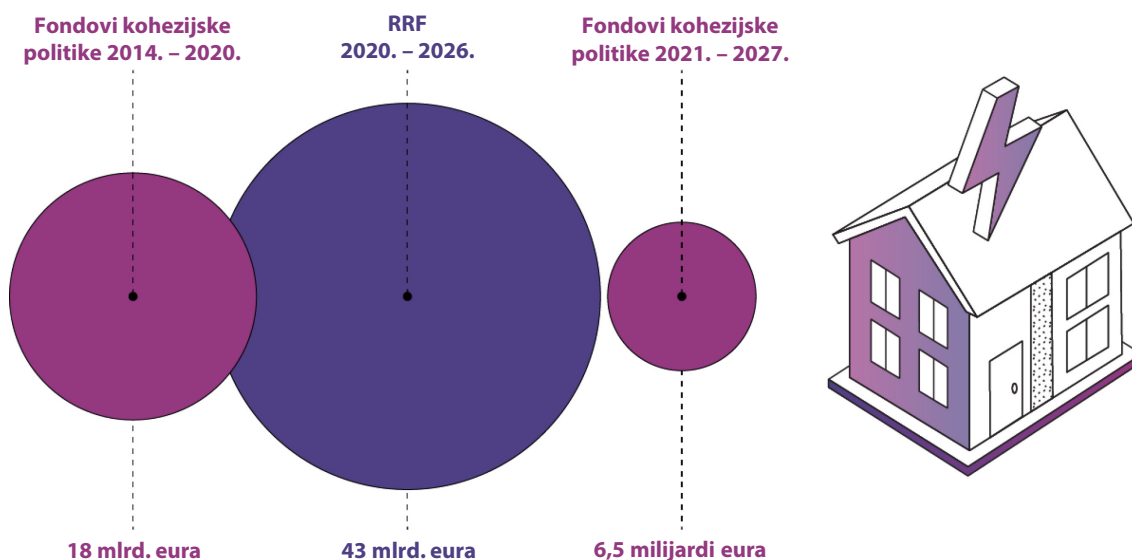
Glavne poruke

Zašto je ovo područje važno

- 01** Na stambene je zgrade otpadalo 26 % potrošnje energije u EU-u 2023.¹, a smanjenje te brojke ključno je za dostizanje energetske ciljne vrijednosti EU-a. EU i njegove države članice već dugi niz godina poduzimaju mjere za povećanje energetske učinkovitosti fonda zgrada. Financijska sredstva EU-a za tu svrhu u prošlosti su se dodjeljivala uglavnom iz fondova kohezijske politike. Od 2021. države članice mogu svoje mjere za povećanje energetske učinkovitosti stambenih objekata pojačati s pomoću Mehanizma za oporavak i otpornost (RRF), u okviru kojeg postoji zahtjev da se znatan udio financijskih sredstava (37 %) namijeni dostizanju klimatskih i energetske ciljne vrijednosti. Nadalje, Komisija je u svoj [prijedlog proračuna EU-a za razdoblje 2028. – 2034.](#) uključila mogućnost nastavka financiranja obnova.
- 02** Prema podacima dostupnim u siječnju 2026. države članice planirale su iz RRF-a potrošiti iznos od 43 milijarde eura izravno na mjere za energetske učinkovitost kojima se obnavljaju stambene zgrade. To odgovara približno 8 % ukupnih dostupnih sredstava iz RRF-a i 17 % doprinosa postizanju klimatskih i energetske ciljne vrijednosti. Na [slici 1.](#) prikazana je daljnja usporedba s proračunom EU-a za energetske učinkovitost dostupnim iz fondova kohezijske politike.

¹ „Energy statistics – an overview”, slika 10., Eurostat (svibanj 2025).

Slika 1. | Financijska sredstva EU-a za energetske učinkovitost stambenih zgrada

Izvor: Sud, na temelju [podataka o koheziji](#) i Komisijine baze podataka za RRF (FENIX).

- 03** U ovoj reviziji ispitalo se jesu li mjere u okviru RRF-a (i ulaganja i reforme) doprinijele povećanju energetske učinkovitosti stambenih zgrada na djelotvoran i isplativ način. Sud je posebice ispitao jesu li ključne značajke strukture RRF-a i načina na koji su mjere za energetske učinkovitost u okviru RRF-a osmišljene bile primjerene za ispunjavanje potreba za obnovom. Sud je ispitao i jesu li se napredak, rezultati i isplativost mjera za uštede energije u okviru RRF-a pratili na odgovarajući način.
- 04** Sud očekuje da će ovo izvješće biti zanimljivo javnosti jer su sve države članice pokrenule programe obnove, koji imaju utjecaja na korisnike stambenih prostora. U izvješću se pružaju informacije za poboljšanje budućih mjera za energetske učinkovitost stambenih zgrada koje se financiraju sredstvima EU-a, i to na temelju njihova boljeg usmjerenja. Cilj mu je i poboljšati način izračunavanja i prijavljivanja ušteda energije koje proizlaze iz tih mjera. Više informacija i pojedinosti o opsegu ove revizije i revizijskom pristupu dostupno je u [Prilogu I.](#)

Nalazi i preporuke Suda

- 05** Cjelokupni je zaključak Suda sljedeći: iako se iz RRF-a pružila široka potpora za povećanje energetske učinkovitosti stambenih zgrada, razina u kojoj se mjerama obnove ostvaruju stvarne i isplative uštede energije ograničena je zbog nedostataka u strukturi i provedbi tih mjera. Sud je utvrdio da su se iz RRF-a uglavnom financirale obnove srednje temeljitosti. Reforme nisu bile jasno definirane te njihov učinak na ulaganja i uštede energije nije dokazan. Dolazilo je do kašnjenja u provedbi, a isplativost i stvarni rezultati mjera obnove nisu se analizirali ni pratili na odgovarajući način.
- 06** Još prije pokretanja RRF-a Komisija je naglasila važnost postizanja visokoučinkovitog fonda zgrada, među ostalim s pomoću dubinskih obnova (obnova kojima se ostvaruju uštede veće od 60 %). Međutim, u Uredbi o RRF-u dubinske obnove nigdje se ne spominju te mjere koje su odabrale države članice nisu izravno bile usmjerene na takve obnove kako bi se ispunjavali energetske ciljevi EU-a. Ako se ne planiraju na dosljedan način, tj. kao prvi korak prema povećanju energetske učinkovitosti, blage ili srednje obnove dovode do rizika od učinka ovisnosti (odlomci [17](#) – [24](#)).
- 07** Sud je utvrdio da su četiri države članice odabrane za ovu reviziju (Belgija, Italija, Cipar i Litva) primjenjivale kriterije prihvatljivosti kad su odabirale posebne projekte obnove koje će uključiti u mjere u okviru RRF-a, ali uz određena ograničenja. Osim toga, nisu provele komparativnu procjenu podnesenih projekata obnove. Svi prihvatljivi projekti obnove financirani su bez komparativne procjene kvalitete, čime je potencijalno ograničena njihova usmjerenost na vrste radova kojima bi se ostvarile visoke nominalne uštede energije (odlomci [25](#) i [26](#)).
- 08** Sud je procijenio reforme u okviru RRF-a i utvrdio da ni u Uredbi o RRF-u ni u Komisijinim smjernicama nisu postojale jasne definicije pojma reforma, što je dovelo do nedosljednosti u nacionalnim planovima za oporavak i otpornost, koji su dio RRF-a. Nadalje, zbog nepostojanja odgovarajućih pokazatelja teško je mjeriti učinke reformi u okviru RRF-a na ulaganja u energetske učinkovitost, a time i na uštede energije (odlomci [27](#) – [31](#)).
- 09** Analizom napretka mjera koju je proveo Sud istaknuta je činjenica da, na razini svih država članica EU-a, za većinu mjera u okviru RRF-a koje se odnose na energetske učinkovitost u stambenom sektoru nisu bile utvrđene ciljne vrijednosti usmjerene na rezultate, u smislu količine energije koju je potrebno uštedjeti. Države članice postupale su u skladu sa smjernicama Komisije te su ciljne vrijednosti temeljile na pokazateljima ostvarenja. Time se ograničava mogućnost za procjenu rezultata mjera u okviru RRF-a kad je riječ o energetske učinkovitosti i za evaluaciju uspješnosti (odlomci [32](#) – [35](#)).

Preporuka 1.

Potrebno je bolje usmjeravati mjere obnove

Pri procjeni mjera za obnovu stambenih zgrada za koje je predloženo financiranje iz sljedećeg VFO-a Komisija bi trebala provjeriti u kojem su opsegu države članice:

- (a) uključile dubinske obnove;
- (b) utvrdile jasnu ciljnu vrijednost za svaku odgovarajuću pojedinačnu mjeru kad je riječ o uštedi energije koju je potrebno ostvariti, i to kako bi se pratila uspješnost na razini mjera i država članica te olakšalo objedinjavanje podataka. Ta ciljna vrijednost trebala bi biti dobro potkrijepljena i usklađena s načinom na koji je pojedina mjera osmišljena, osiguranim financijskim sredstvima te početnim stanjem i potrebama.

Ciljni rok provedbe: 2027.

- 10** Osim toga, Sud je primijetio da je postojao visok interes za mjerama koje je jednostavno provesti ili koje su povezane s visokom razinom potpore te da takve mjere napreduju brzo. Provedba složenijih mjera, kao što su one koje uključuju izolacijske radove na krovu i zidovima, kasnila je ili je interes za tim mjerama bio nizak, što je dovelo do izmjena nacionalnih planova za oporavak i otpornost. Sud napominje da, unatoč tim izmjenama, postoji rizik od toga da se neke mjere u okviru RRF-a neće dovršiti u rokovima za RRF, što može utjecati na postignute rezultate (odlomci [36 – 40](#)).
- 11** Komisija potiče države članice da upotrebljavaju energetske certifikate kao glavni alat za izračun ostvarenih ušteda energije u okviru svih programa za koje se pruža potpora EU-a, uključujući RRF. Tim se certifikatima pomaže u utvrđivanju poboljšanja postignutih u obnovljenim zgradama. Međutim, informacije o uštedama energije sadržane u tim certifikatima nisu pouzdane, usporedive ni dovoljno detaljne da bi se mogle upotrijebiti za suvislo praćenje rezultata. Konkretno, postoji brojčana razlika između procijenjene potrošnje (kako je izračunana na temelju energetskih certifikata) i stvarne potrošnje, i to jer na potonju utječe i ljudsko ponašanje. Ta se razlika ne uzima u obzir, što dovodi do znatnih odstupanja između procijenjenih i stvarnih ušteda (odlomci [41 – 47](#)).
- 12** Kad je riječ o pouzdanosti, Sud je utvrdio da je u sklopu provjera energetskih certifikata koje su provela nacionalna ili regionalna tijela utvrđena znatna razina nedosljednosti. Sud je analizirao te certifikate i alternativne metodologije koje se primjenjuju u odabranim državama članicama te je utvrdio dodatne nedostatke, kao što su netočne procjene potrošnje energije, koji utječu na prijavljene uštede (odlomci [48 – 55](#)).

- 13** Osim toga, Sud je utvrdio da informacije o uštedama energije o kojima je Komisija izvijestila u okviru zajedničkog pokazatelja br. 1 obuhvaćaju sve mjere u sklopu RRF-a, uključujući mjere za javne zgrade ili poduzeća. Međutim, države članice te podatke šalju u objedinjenom obliku kojim se ne omogućuje procjena napretka u obnovi posebno za stambene zgrade. Komisija ne naznačuje jasno da se informacije o uštedama temelje na teoretskim izračunima, u kojima se stvarne uštede ne odražavaju dovoljno. Nadalje, Komisija provodi provjere vjerodostojnosti, ali ne provjerava povezane iznose detaljnije, čime se ograničava mogućnost provedbe odgovarajućeg praćenja uspješnosti (odlomci [56 – 61](#)).
- 14** Naposljetku, Sud je proveo analizu troškova potpore za projekte obnove uključene u RRF i utvrdio veliku varijabilnost troškova po jedinici uštede energije u odabranim državama članicama, što Komisija nije dodatno analizirala. Općenito gledajući, ne prati se isplativost mjera obnove zgrada. Sud posebice smatra da talijanska mjera *Superbonus*, koja se financirala i talijanskim sredstvima i sredstvima iz RRF-a te u sklopu koje se nadoknađivalo do 110 % troškova nastalih primateljima, nije bila u skladu s načelima dobrog financijskog upravljanja i da u tom slučaju financijska sredstva EU-a nisu iskorištena na isplativ način. Iako je RRF trebao biti „instrument koji se temelji na uspješnosti”, u Uredbi o RRF-u ne postoji zahtjev za praćenje isplativosti (odlomci [62 – 69](#)). Sud je u nedavnom [tematskom izvješću 14/2026 o sljedivosti i transparentnosti u okviru RRF-a](#) istaknuo nedostatke u prikupljanju podataka o stvarnim troškovima i preporučio da se takve informacije upotrebljavaju za ocjenjivanje i postizanje učinkovite upotrebe financijskih sredstava EU-a.

Preporuka 2.

Potrebno je transparentno izvijestiti o uštedama i provesti evaluaciju mjera u okviru RRF-a za povećanje energetske učinkovitosti stambenih zgrada

Kako bi se bolje procijenili rezultati mjera u okviru RRF-a za energetske učinkovitost stambenih zgrada, Komisija bi trebala:

- (a) dostaviti dodatne informacije o metodologiji upotrijebljenoj za zajednički pokazatelj br. 1 te objasniti na koji način ona utječe na pouzdanost podataka o uštedama koje su dostavile države članice;

Ciljni rok provedbe: kraj 2026.

- (b) provesti evaluaciju rezultata i isplativosti mjera za energetske učinkovitost stambenih zgrada kako bi se izvukle pouke za buduće programe, posebice kad je riječ o prikladnoj razini javne potpore za mjere obnove.

Ciljni rok provedbe: kraj 2028., u kontekstu Komisijine *ex post* evaluacije RRF-a

Preporuka 3.

Potrebno je poboljšati praćenje uspješnosti u vezi s uštedama energije

Kako bi se za sljedeći VFO poboljšalo praćenje uspješnosti u vezi s uštedama energije, Komisija bi trebala:

- (a) poboljšati metodologiju za pouzdano izvješćivanje o uštedama energije ostvarenim mjerama obnove, među ostalim uzimajući u obzir razliku između procijenjenih i stvarnih ušteda energije;
- (b) za svaku relevantnu mjeru prikupiti pouzdane informacije o postignutim rezultatima i isplaćenim iznosima (financiranje na razini EU-a, država članica i pojedinaca).

Ciljni rok provedbe: prosinac 2027.

Detaljnije o opažanjima Suda

Provedbu mjera za energetske učinkovitost u okviru RRF-a otežavaju nedostaci u njihovoj strukturi

15 U skladu s [Uredbom o RRF-u](#) državama članicama dopušteno je da u sklopu svojih nacionalnih planova za oporavak i otpornost osmisle mjere kojima se doprinosi povećanju energetske učinkovitosti stambenih zgrada. Sud je ispitao ključne značajke strukture RRF-a i načina na koji su mjere za energetske učinkovitost stambenih zgrada u okviru RRF-a bile osmišljene, s naglaskom na 28 mjera (18 ulaganja i 10 reformi) osmišljenih u četiri države članice koje je odabrao ([Prilog II.](#)).

16 Sud je očekivao sljedeće:

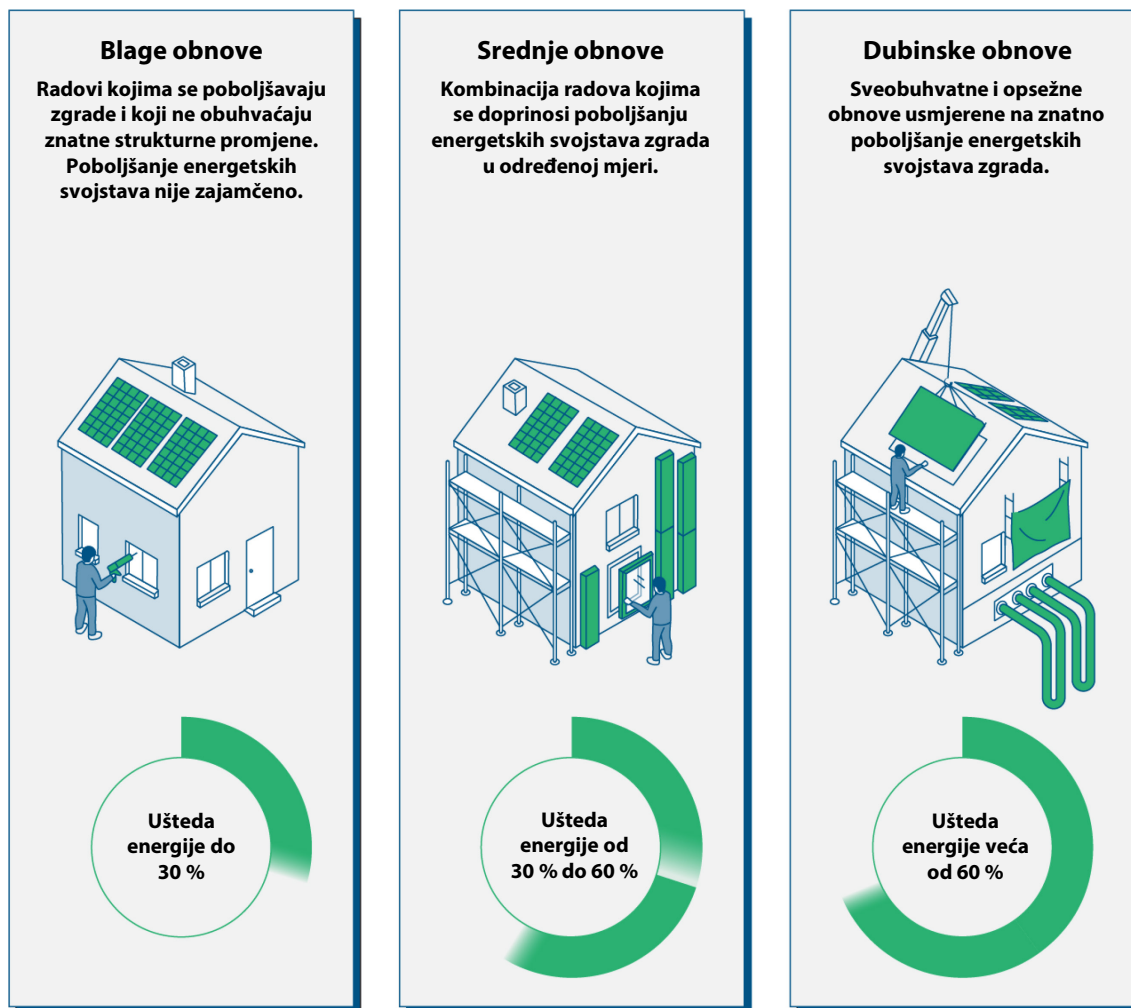
- da se mjerama na odgovarajući način zadovoljavaju potrebe za obnovom fonda zgrada;
- da se reformama povećavaju ili dopunjavaju ulaganja u energetske učinkovitost.

Mjere obnove u okviru RRF-a nisu izravno usmjerene na dubinske obnove

- 17** Da bi bile relevantne, mjerama u okviru RRF-a za stambene zgrade koje su uključene u nacionalne planove za oporavak i otpornost trebale bi se zadovoljavati posebne potrebe u vezi s fondom zgrada u svakoj državi članici u skladu s ciljevima politike EU-a za energetska učinkovitost. Sud je provjerio tu relevantnost ispitivanjem [Uredbe o RRF-u](#), okvira politike EU-a za energetska učinkovitost i nacionalnih planova za oporavak i otpornost te analiziranjem razloga zbog kojih su države članice odabrale mjere u okviru RRF-a i povezane projekte.
- 18** [Direktivom o energetska svojstvima zgrada](#) iz 2018., koja je ključan element okvira politike EU-a za energetska učinkovitost ([Prilog I.](#)), od država članica zahtijevalo se da do ožujka 2020. uspostave dugoročnu nacionalnu strategiju obnove kako bi do 2050. njihov fond stambenih zgrada postao energetski visokoučinkovit i dekarboniziran. Kako bi se taj cilj postigao, u Direktivi se izričito upućuje na povećanje „dubinskih obnova”, što je pojam koji je Komisija definirala u svojoj [Preporuci \(EU\) 2019/786](#) ([slika 2.](#)). Na temelju toga Komisija je u listopadu 2020. predstavila strategiju „[Val obnove za Europu](#)” kako bi se potaknula obnova zgrada i promicale dubinske obnove. Komisija je istaknula da je godišnja stopa dubinskih obnova u EU-u u prosjeku iznosila tek 0,2 %².

² [COM\(2020\) 662](#) „Val obnove za Europu” i Europska komisija, „[Comprehensive study of building energy renovation activities and the uptake of nearly zero-energy buildings in the EU](#)”.

Slika 2. | Različite vrste obnova

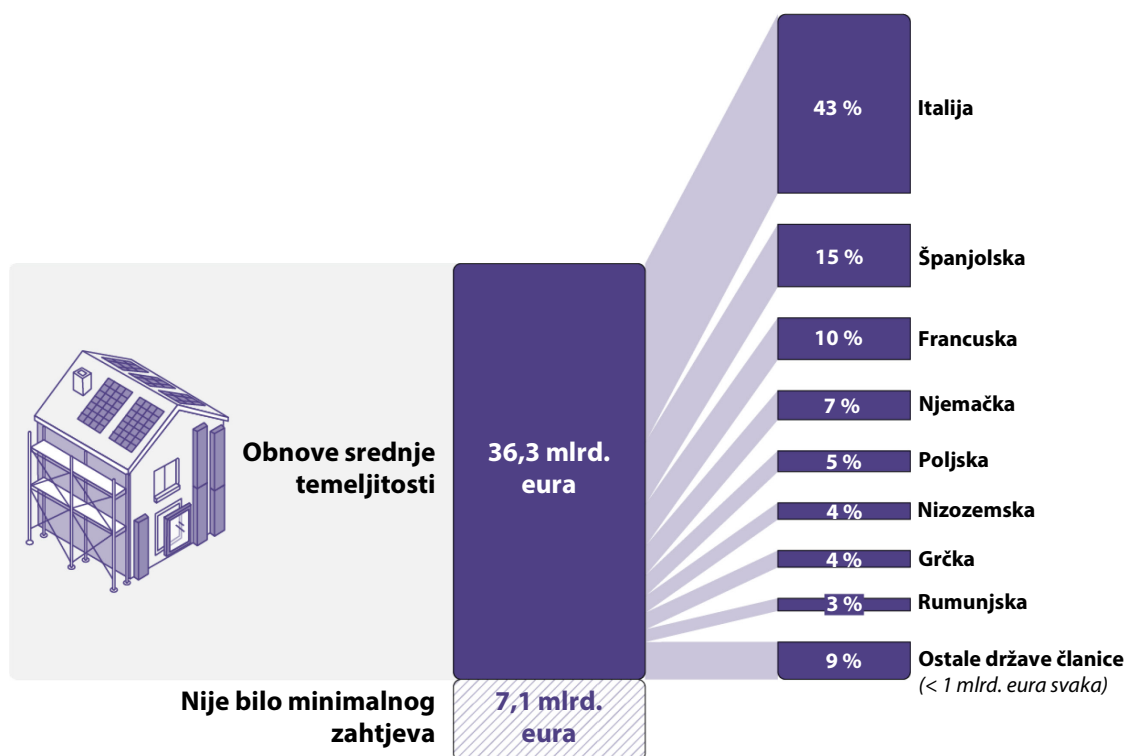

Izvor: Sud, na temelju [Preporuke Komisije \(EU\) 2019/786](#). Navedene su definicije primjenjive na mjere za energetske učinkovitost.

- 19** Te nacionalne dugoročne strategije obnove, zajedno s eventualnim dodatnim procjenama potreba koje su države članice provele prije pokretanja RRF-a, mogle su poslužiti kao osnova za utvrđivanje isplativih mjera dubinske obnove kojima bi se zadovoljilo posebne potrebe u pogledu nacionalnog fonda zgrada, uključujući potrebu za poticanjem dubinskih obnova. Međutim, [Uredbom o RRF-u](#) nije izričito bilo propisano da se mjere u okviru RRF-a trebaju temeljiti na posebnoj evaluaciji ili procjeni potreba.
- 20** U [Uredbi o RRF-u](#) utvrđen je opći zahtjev u pogledu usklađenosti s ciljevima EU-a i nacionalnim strateškim dokumentima, uključujući nacionalne energetske i klimatske planove (NECP). U [Komisijinim smjernicama](#) od država članica tražilo se da u svojim nacionalnim planovima za oporavak i otpornost navedu na koji bi se način s pomoću tih planova mogla ubrzati provedba posebnih mjera utvrđenih u NECP-ovima. Međutim, ni u tim smjernicama ni u [Uredbi o RRF-u](#) nije naveden način na koji bi Komisija trebala provjeriti taj aspekt.

- 21** Komisija je pri ocjenjivanju razmatrala jesu li predložene mjere koje su odabrale države članice bile u skladu s postojećim okvirom. Kad su odabrane države članice odlučivale koje će mjere za energetske učinkovitost stambenih zgrada uključiti u nacionalne planove za oporavak i otpornost, svoje odluke nisu temeljile na posebnim evaluacijama ili procjenama potreba, već su općenito upućivale na nacionalne dugoročne strategije obnove. Na temelju rasprava s predstavnicima tijela država članica Sud napominje da su na odabir mjera koje će se obuhvatiti RRF-om utjecali relativno kratak vremenski okvir dostupan za pripremu nacionalnih planova za oporavak i otpornost i potreba da se odaberu mjere koje će se moći provesti unutar vremenskog okvira RRF-a (tj. do kolovoza 2026.).
- 22** Nadalje, u Uredbi o RRF-u dubinske obnove nisu bile spomenute. Sud je utvrdio da je od svih 27 država članica samo Rumunjska jednoj mjeri pridružila ciljnu vrijednost koja se izričito odnosi na dubinske obnove. U većini mjera za energetske učinkovitost stambenih zgrada u okviru RRF-a zahtijevalo se da se potpora u prosjeku usmjeri na barem srednju razinu temeljitosti obnova te je na srednje obnove u konačnici otpalo 83 % procijenjenih troškova mjera. Kad je riječ o preostalih 17 % procijenjenih troškova mjera za energetske učinkovitost stambenih zgrada u okviru RRF-a, minimalne uštede energije nisu bile propisane (*slika 3.*). Primjerice, u sklopu mjera za privatne zgrade u Belgiji nisu se zahtijevale nikakve minimalne uštede energije.

Slika 3. | Sredstva iz RRF-a dodijeljena za stambene zgrade, na temelju zahtjeva, s raščlambom po državama članicama

Izvor: Sud, na temelju podataka o RRF-u koje je dostavila Komisija – posljednje ažuriranje u siječnju 2026.

- 23** Nadalje, kako je objašnjeno u [tematskom izvješću 14/2024 o zelenoj tranziciji u okviru RRF-a koje je Sud objavio 2024.](#), Komisija je navela da, kako bi se ubrajale u mjere obnove srednje razine temeljitosti u skladu s Uredbom o RRF-u, cilj mjera treba biti postizanje³ prosječne uštede primarne energije od najmanje 30 %, što odgovara najnižem mogućem pragu za tu kategoriju obnove ([slika 2.](#)). Nadalje, taj zahtjev primjenjivao se na mjeru u cjelini, a ne na svaki projekt. Od četiri odabrane države članice Italija je primjenjivala strože pravilo jer je zahtijevala da se svakim projektom u okviru RRF-a postigne ušteda energije od barem 40 %. Dostizanje tih pragova ovisi i o pouzdanosti procjene ostvarenih ušteda, što Sud ispituje u drugom dijelu izvješća (vidjeti odlomke [32 – 69](#)).
- 24** I dok nijedna od odabranih država članica nije uključila dubinske obnove u svoje ciljne vrijednosti (odlomak [22](#)), Sud je utvrdio da je Cipar odabrao određene projekte dubinske obnove u sklopu jedne posebne mjere (na koju je otpadalo 20 % sredstava dodijeljenih za obnove). U preostale tri države članice Sud je utvrdio da promicanje dubinskih obnova nije bilo jedan od ciljeva mjera u okviru RRF-a. Financiranje obnova kojima se energetska svojstva zgrada ne poboljšavaju značajno vodi do rizika od učinka ovisnosti ([okvir 1.](#)). U nekoliko istraživačkih radova⁴ upozorava se na to da fokusiranje na mjere srednjeg intenziteta bez provođenja holističkog planiranja može proizvesti učinke ovisnosti, odnosno situaciju u kojoj prethodne odluke o obnovi dovode do ograničavanja budućih opcija ili do ulaganja koja nisu optimalna za ostvarivanje dugoročnih ciljeva u pogledu dekarbonizacije.

³ Prilog VI. Uredbi o RRF-u.

⁴ BPIE, „Deep Renovation: „Shifting from exception to standard practice in EU policy“; Gepts B., „Where is the potential for deep (energy) renovations?“, Barbosa G. i Almeida M., „Strategies for Implementing and Scaling Renovation Passports“.

Okvir 1.

Učinak ovisnosti kad je riječ o radovima na obnovi

Do učinka ovisnosti može doći kad se, nakon provedbe srednjih obnova, temeljitije energetske obnove ne mogu provesti zbog dodatnih troškova, potrebe za povratom početnog ulaganja ili tehničkih razloga. U primjere se mogu ubrajati:

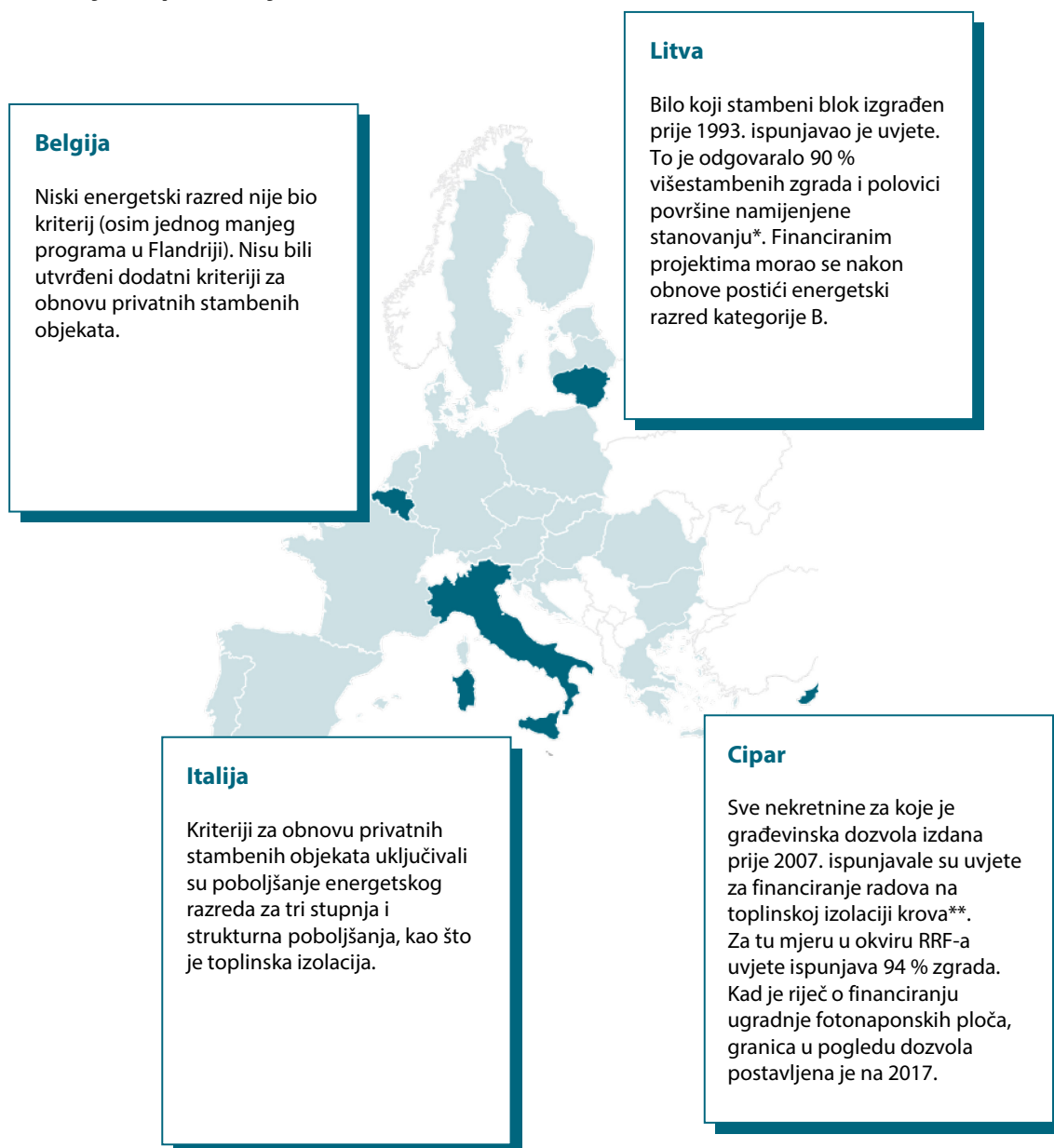
- nekoordinirani izolacijski radovi (dodatni slojevi ne mogu se uvijek postaviti)⁵;
- upotreba materijala koji nisu kompatibilni s budućim rješenjima;
- ugradnja sustava grijanja / tople vode bez uzimanja u obzir budućih izolacijskih radova (može rezultirati predimenzioniranjem) ili obrnuto;
- dovršene obnove (slučajevi utvrđeni u odabranim državama članicama) kojima se postiže samo srednji energetska razred (pri čemu bi za daljnja poboljšanja bilo potrebno rastavljanje) i u okviru kojih nije planirana dubinska obnova u fazama.

Izvor: Sud, na temelju studija i procijenjenih projekata.

25 Pri odlučivanju o pojedinačnim projektima obnove za mjere u okviru RRF-a posjećene države članice odobravale su projekte na temelju kriterija prihvatljivosti i financirale su sve prihvatljive projekte dok god su financijska sredstva bila dostupna. Na [slici 4.](#) prikazani su primjeri kriterija prihvatljivosti koje su države članice odabrane za ovu reviziju primjenjivale. Kriteriji prihvatljivosti u tim državama članicama često nisu bili vrlo selektivni i njima se nije zahtijevalo da se financiranje usmjeri na zgrade s niskim energetska razredom ili kućanstva s većom potrebom za financijskom potporom. Nadalje, te države članice nisu upotrijebile kriterije za odabir kako bi rangirale prijave. Kad je riječ o Cipru, taj izbor bio je namjerna odluka za pojednostavljenje kako bi se povećao broj projekata, i to u vremenskim ograničenjima RRF-a. Upotreba kriterija za odabir mogla je dovesti do odabira projekata koji bi bili više usmjereni na rezultate, čime bi se ostvarile maksimalne očekivane uštede energije.

⁵ Barbosa G., „Building renovation passports for affordable and digital deep renovation”; L'Énergie en Wallonie, „Guide de la rénovation énergétique et durable des logements en Wallonie”, poglavlje 5., odlomci 2.3. i 2.7.

Slika 4. | Primjeri u kojima se odabir projekata za RRF temeljio isključivo na kriterijima prihvatljivosti

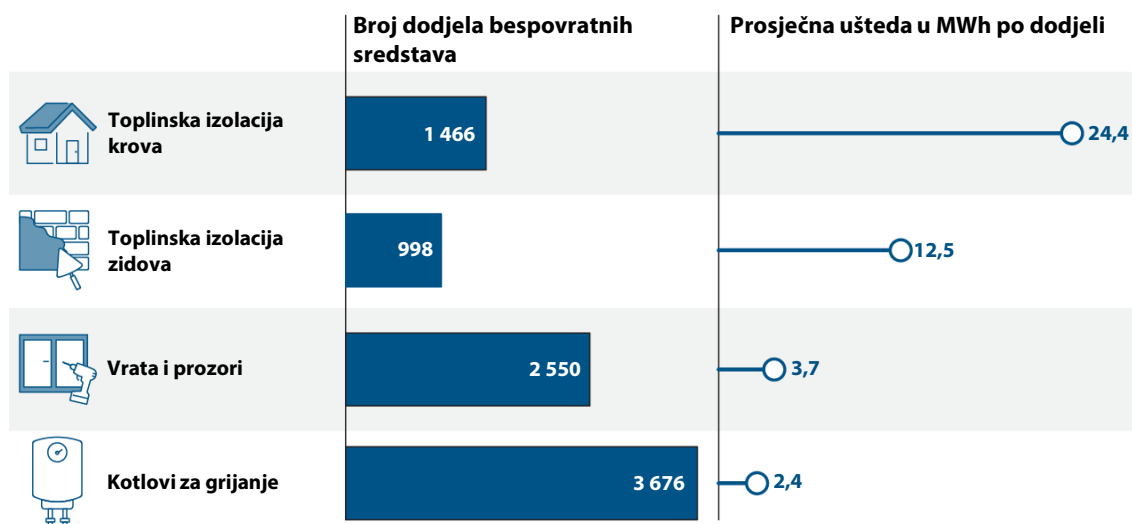

Napomena: * = litavska dugoročna strategija obnove zgrada iz 2021., tablice 3. i 4.; ** = ciparska dugoročna strategija obnove zgrada iz 2020., str. 13.

Izvor: Sud.

- 26** Budući da u posjećenim državama članicama odabir projekata nije uključivao komparativnu procjenu kvalitete podnesenih projekata, postoji rizik od toga da su financirane obnove usmjerene na vrste radova kojima se ostvaruju manje nominalne uštede energije. Na [slici 5.](#) prikazano je da su u Belgiji (Regija glavnog grada Bruxellesa) projekti bili usmjereni na srednje ili blage obnove (kao što je zamjena kotlova za grijanje ili prozora). Slijedom toga, iz RRF-a su se u odabranim državama članicama općenito podupirali programi obnove usmjereni na širi raspon kućanstava i zgrada kako bi se obnovilo više u kraćem roku. Davanjem prednosti srednjim ili blagim obnovama države članice usmjerile su se na druge prioritete umjesto na osiguravanje dugoročnih ušteda energije s pomoću dubinskih obnova, a to bi u budućnosti ujedno moglo dovesti do učinka ovisnosti.

Slika 5. | Broj dodjela bespovratnih sredstava i prosječna ušteda energije u MWh (2023.), Regija glavnog grada Bruxellesa, prema vrsti radova

Napomena: podatci uključuju i projekte koji nisu financirani iz RRF-a.

Izvor: [godišnje statističko izvješće](#), RENOLUTION 2023 RBC.

Reforme nisu bile jasno definirane te njihov učinak na ulaganja i uštede energije nije dokazan

- 27** U skladu s Uredbom o RRF-u reforme i ulaganja u okviru RRF-a trebali bi činiti koherentan paket⁶ i dovesti do strukturnih promjena⁷ u relevantnim upravama ili politikama⁸. Sud je u posjećenim državama članicama utvrdio 10 reformi i analizirao njihovu povezanost s ulaganjima u okviru RRF-a te njihov potencijal za omogućivanje ili podupiranje budućih obnova.
- 28** Sud je u [tematskom izvješću 10/2025 o reformama tržišta rada u okviru RRF-a](#) objavljenom 2025. utvrdio da se pri upućivanju na ulaganja i reforme u [Uredbi o RRF-u](#) ne pruža njihova definicija niti radi jasna razlika između njih. Napomenuo je i da je utvrđivanje onog što čini reformu u određenoj mjeri ovisilo o subjektivnoj ocjeni čak i nakon što je Komisija donijela smjernice⁹. U nacionalnim planovima za oporavak i otpornost koje je Sud preispitao taj izostanak jasne definicije doveo je do toga da su države članice različito primjenjivale koncept reforme. Ni Komisija nije zajamčila dosljedan pristup među nacionalnim planovima za oporavak i otpornost. Primjerice, Belgija je izmjene svojih programa subvencija i financiranja povezanih projekata označila kao „reforme”, dok je Italija slične izmjene svojeg programa obnove označila kao „ulaganja”. Taj prostor za subjektivnu ocjenu u kategorizaciji mjera potvrđuje prethodni nalaz Suda.
- 29** Sud je utvrdio da su tri mjere označene kao reforme zapravo bile ulaganja: dvije u Belgiji i jedna u Litvi. Naime, obuhvaćale su znatne rashode za projekte i nisu uključivale bitne izmjene programa obnove. Kad je litavska mjera ponovljena u poglavlju o planu REPowerEU, smatrala se ulaganjem. Sud smatra da se nazivanjem ulagačkih mjera „reformama” gubi njihov potencijal za uklanjanje postojećih prepreka i omogućivanje ulaganja.
- 30** Nadalje, Sud je utvrdio i određene druge reforme kojima bi se mogla omogućiti ulaganja. Međutim, nije bilo dostupnih podataka, ili oni nisu bili dostatni, kojima bi se dokazali njihovi učinci na ulaganja u okviru RRF-a ili povrh njega (vidjeti primjere u [okviru 2.](#)).

⁶ Uvodna izjava 32. [Uredbe o RRF-u](#).

⁷ [SWD\(2021\) 12](#), smjernice za države članice – planovi za oporavak i otpornost.

⁸ Prilog V. [Uredbi o RRF-u](#).

⁹ [SWD\(2021\) 12](#).

Okvir 2.

Primjeri procjene potencijalnih učinaka reformi na ulaganja u energetske učinkovitost

Belgija, Italija, Cipar, Litva: reformama za uspostavu jedinstvenih kontaktnih točaka kako bi se riješio problem nedostatka informacija s kojim se suočavaju građani, koji je ponekad prepreka obnovi, mogla bi se omogućiti buduća ulaganja u energetske učinkovitost, ali njihov učinak još nije dokazan.

Litva: nacionalni plan za oporavak i otpornost uključivao je reformu kojom se na temelju izmjene građevinskih propisa, pokretanja demonstracijskih projekata i razvoja lokalne industrije poticala nova metoda obnove s pomoću drvenih ploča. Međutim, za nju su nedostajale studije izvedivosti i analize mogućeg opsega upotrebe te mogućih uskih grla u njezinoj primjeni.

- 31** Sud je u [pregledu o poukama koje treba izvući iz nedostataka RRF-a](#) utvrdio da je mjera u kojoj se rezultat ili učinak reformi u sklopu RRF-a može procijeniti ograničena zbog nepostojanja odgovarajućih pokazatelja. Sud smatra da je stoga teško dokazati da se reformama u okviru RRF-a povezanim s energetske učinkovitošću ostvaruju veće uštede nego samo ulaganjima.

Dolazilo je do kašnjenja u provedbi i nedostataka u praćenju ušteda energije

- 32** Da bi se napredovalo u postizanju njihovih ciljeva, planirane mjere obnove moraju se provoditi pravodobno i u skladu s nacionalnim planovima za oporavak i otpornost. Trebali bi se upotrebljavati pouzdani alati za praćenje kako bi se procjenjivala i pratila uspješnost mjera za energetske učinkovitost te kako bi se o tome izvješćivalo. Sud je stoga ispitao provedbu mjera u okviru RRF-a i očekivao sljedeće:

- da se mjerama u zadanim rokovima dostižu ciljne vrijednosti usmjerene na rezultate, zbog prirode RRF-a koja se temelji na uspješnosti;
- da države članice prikupljaju pouzdane informacije o stvarnoj uštedi energije i da Komisija izvješćuje o njima;
- da Komisija i države članice prate napredak u provedbi mjera, uključujući isplativost financiranih mjera.

U provedbi ulagačkih mjera koje su uključivale složene obnove došlo je do kašnjenja te su bile potrebne izmjene

- 33** RRF je trebao biti „instrument koji se temelji na uspješnosti” čija primjena počiva na postizanju rezultata mjerenih u odnosu na utvrđene ključne etape i ciljne vrijednosti. Sud je ispitao mjeru u kojoj se [Uredbom o RRF-u](#) i [povezanim smjernicama](#) podupiralo uključivanje ciljnih vrijednosti usmjerenih na rezultate u nacionalne planove za oporavak i otpornost. Zatim je procijenio jesu li u odabranim državama članicama ciljne vrijednosti usmjerene na rezultate bile pridružene mjerama iz nacionalnih planova za oporavak i otpornost. Budući da sve mjere treba dovršiti do 31. kolovoza 2026.¹⁰, Sud je analizirao napreduju li različite vrste mjera obnove u odabranim državama članicama prema planu, zaostaju li neke od njih i je li se izmjenama mjera povećala izvedivost njihova dovršavanja unutar rokova za RRF.
- 34** Iako se u Uredbi o RRF-u navodi da bi svakoj mjeri trebalo pridružiti ključne etape, ciljne vrijednosti i pokazatelje kako bi se pratio napredak u provedbi, njome se ne zahtijeva izričito da ciljne vrijednosti budu usmjerene na rezultate. U [Komisijinim smjernicama](#) za države članice navodi se da bi se ključne etape i ciljne vrijednosti trebale temeljiti na pokazateljima uložених resursa ili, po mogućnosti, pokazateljima ostvarenja.
- 35** Sud je utvrdio da su se kvantitativne ciljne vrijednosti za mjere obuhvaćene revizijom uključene u nacionalne planove za oporavak i otpornost uglavnom odnosile na ostvarenja (npr. broj obnova ili obnovljeno područje), a ne na rezultate (smanjenje potrošnje energije). Time se ograničava Komisijina sposobnost procjene rezultata tih mjera i ocjene uspješnosti RRF-a u području energetske učinkovitosti. Sud je u prethodnim izvješćima zaključio da se ciljnim vrijednostima u okviru RRF-a mjeri napredak u provedbi, a ne uspješnost. Od 111 mjera obnove u svim državama članicama EU-a Sud je utvrdio samo tri slučaja u kojima su primijenjene ciljne vrijednosti usmjerene na rezultate. Jedan je od tih primjera glavni talijanski program za obnovu privatnih zgrada. Na [sllici 6.](#) sažeto su prikazane vrste ciljnih vrijednosti pridruženih mjerama obnove u odabranim državama članicama.

¹⁰ Članak 18. stavak 4. točka (i) [Uredbe o RRF-u](#).

Slika 6. | Ciljne vrijednosti u odabranim državama članicama

Opis pokazatelja		 Belgija	 Italija	 Cipar	 Litva
OSTVARENJE	Broj stambenih jedinica	✓		✓	
	Obnovljeno područje		✓		✓
	Potpisivanje pravnih sporazuma (financijski instrument)		✓		
	Završetak pripremnih radova (drvene ploče)				✓
REZULTAT	Broj ušteđenih MWh		✓		

Izvor: Sud, na temelju provedbenih odluka Vijeća.

- 36** Sud je u odabranim državama članicama utvrdio da je za nekim mjerama u okviru RRF-a postojao visok interes jer ih je lakše provesti. To je slučaj s, primjerice, mjerom za jednostavnije obnove na Cipru („Promicanje pojedinačnih mjera za energetske učinkovitost”, vidjeti [Prilog III.](#)) iz koje se uglavnom financira ugradnja fotonaponskih ploča. Kao što je prikazano u [okviru 3.](#), ugradnja fotonaponskih ploča ulaganje je s kratkim razdobljem povrata. Slično tome, brzo napreduje provedba mjera u kojima se ne zahtijeva minimalna razina uštede, kao što je jedna mjera kojom se pruža potpora za obnovu privatnih zgrada u Belgiji.

Okvir 3.

Primjer kratkog razdoblja povrata za ugradnju fotonaponskih ploča na Cipru koja se podupire iz RRF-a

Korisnici jednostavnijih mjera obnove na Cipru (odlomak 36) mogu sudjelovati u nacionalnom programu „neto mjerenja”, koji nije obuhvaćen navedenom mjerom u okviru RRF-a. Tim programom omogućuje im se da energiju proizvedenu fotonaponskim pločama zadrže za upotrebu u budućnosti, pri čemu se energija pohranjuje virtualno. To odmah dovodi do financijskih pogodnosti za korisnike, koji mogu brzo ostvariti povrat troškova ugradnje zahvaljujući smanjenim računima za energiju. Ciparska nadležna tijela procjenjuju da razdoblje povrata iznosi između 3,5 i 5 godina.

Sud se slaže s tvrdnjom da je rast udjela obnovljive energije iz fotonaponskih ploča u ciparskom elektroenergetskom sustavu pozitivna novost. Međutim, tijekom provjera Suda na terenu neki su korisnici potvrdili da su im energetske bodove dostupni nakon ugradnje ploča omogućili da održe ili čak povećaju razinu potrošnju energije.

- 37** U okviru talijanskog programa obnove *Superbonus*, koji se financirao i talijanskim sredstvima i sredstvima iz RRF-a, nadoknađivalo se do 110 % troškova nastalih primateljima. Sud smatra da ta razina potpore nije u skladu s načelima dobrog financijskog upravljanja i da negativno utječe na isplativost te mjere (*okvir 5.*). Tu je mjeru iskoristilo pola milijuna korisnika, što znači da Italija ima dovoljno dovršenih projekata za dostizanje svoje konačne ciljne vrijednosti.
- 38** Nadalje, Sud je utvrdio da je Komisija smatrala da je većina ključnih etapa i ciljnih vrijednosti koje su bile pridružene 10 reformi odabranih za ovu reviziju bila dostignuta u vrijeme obavljanja revizije, tj. tijekom razdoblja primjene RRF-a. Sud je u posjećenim državama članicama analizirao uspostavu jedinstvenih kontaktnih točaka za koju se pružala potpora iz RRF-a. Iako je svrha tih mjera bila zajamčiti da su te usluge operativne, te platforme nisu bile u potpunosti spremne za pružanje prilagođenih savjeta građanima zainteresiranim za obnove povezane s energetsom učinkovitošću. Sud je utvrdio da je trebalo staviti na raspolaganje dodatne značajke.

- 39** Iako se kratkim vremenskim okvirom RRF-a (odlomak [21](#)) potiču jednostavnije obnove, on se pokazao manje prikladnim za dubinske obnove i složena ulaganja. U tom pogledu Sud je utvrdio da je provedba složenijih mjera u okviru RRF-a kasnila (kasni 12 od 18 ulaganja – vidjeti [Prilog III.](#)). Primjerice, kasnilo se s jednom mjerom u Italiji čiji je cilj bio smanjiti potrošnju energije za najmanje 30 kilotona ekvivalenta nafte (ktoe) godišnje s pomoću centraliziranog grijanja: u vrijeme revizije samo je za šest od 34 projekta bilo primljeno prethodno financiranje ili djelomično plaćanje (što odgovara 5 % dodijeljenih iznosa iz RRF-a za tu mjeru), a nijedan nije bio dovršen.
- 40** Kako bi se riješio problem spore provedbe i smanjenog interesa, u odabranim državama članicama izmijenjene su određene mjere za energetske učinkovitost, pri čemu su prepravljene ciljne vrijednosti i procijenjeni troškovi. Te ciljne vrijednosti pritom su smanjene u sklopu 13 mjera od njih 22, dok još šest mjera nije imalo pridruženu nijednu ciljnu vrijednost, nego samo ključne etape ([Prilog III.](#)). Te izmjene bile su dopuštene u skladu s Uredbom o RRF-u¹¹, pod uvjetom da Komisija procijeni da su predložene izmjene opravdane, da izmijenjeni nacionalni plan za oporavak i otpornost i dalje ispunjava uvjete iz Uredbe i da su izmijenjene ključne etape i ciljne vrijednosti i dalje jasne i realistične. Unatoč tim izmjenama postoji rizik od toga da se neke mjere u okviru RRF-a neće dovršiti unutar rokova za RRF, što bi moglo utjecati na postignute rezultate. U [okviru 4.](#) iznesene su dodatne pojedinosti o procjeni koju je u tom pogledu proveo Sud.

¹¹ Članak 21. Uredbe o RRF-u.

Okvir 4.

Primjeri izmjena mjera u kojima se u vrijeme revizije stvarni napredak tih mjera nije odražavao u potpunosti

Cipar: ciljna vrijednost za mjeru složenih obnova na Cipru, kojom se, među ostalim, pruža potpora za izolacijske radove na krovu i zidovima, smanjena je u studenome 2025. jer su ciparska tijela prijavila da su neočekivane okolnosti dovele do kašnjenja u provedbi. Smanjena je s 1 100 obnova na 800, čime se predmetni iznos smanjio s 30 milijuna eura na 22 milijuna eura.

U istom su mjesecu, studenome 2025., tj. na polovici razdoblja provedbe mjere, ciparska tijela obavijestila Sud da su 263 projekta dovršena i da je njih 1 465 potpisano i trebalo bi biti dovršeno do lipnja 2026. Stoga se postavlja pitanje je li ta izmjena bila potrebna.

U najnovijoj izmjeni nije u potpunosti bio uzet u obzir stvarni napredak

Belgija: do lipnja 2025. nije bio pokrenut nijedan projekt u sklopu mjere za socijalne stambene objekte u Valoniji. U listopadu 2025. izmijenjena je ciljna vrijednost za tu mjeru. Iznos dodijeljenih sredstava smanjen je s 30 milijuna eura na 12,5 milijuna eura, a ciljni broj socijalnih stambenih objekata u kojima treba ugraditi fotonaponske ploče smanjen je s 3 600 na 1 532.

I nakon izmjene postoji rizik od nedostizanja ciljne vrijednosti

Litva: izmjena nacionalnog plana za oporavak i otpornost dovela je do smanjenja ciljne vrijednosti mjere obnove za 40 %, dok su procijenjeni troškovi iz RRF-a povećani za 32 %. Analiza napretka koju je proveo Sud pokazuje da će se do kraja primjene RRF-a moći dostići tek oko 77 % izmijenjene ciljne vrijednosti, i to zbog kašnjenja u odabranim projektima.

I nakon izmjene postoji rizik od nedostizanja ciljne vrijednosti

Informacije o uštedi energije nisu bile pouzdane, usporedive ni dovoljno detaljne da bi se mogle upotrijebiti za suvislo praćenje rezultata

- 41** Mjere za energetska učinkovitost uključene u RRF trebale bi doprinijeti dostizanju visokorazinske ciljne vrijednosti EU-a za povećanje energetske učinkovitosti, koja se temelji na stvarnim smanjenjima potrošnje energije. Sud stoga očekuje da se tim mjerama ostvaruju rezultati u obliku mjerljivih ušteda energije i da države članice prate postignuća kad je riječ o zgradama obnovljenim sredstvima iz RRF-a.

Informacije o uštedama energije, kako ih računaju države članice, otežavaju usporedivost i utječu na pouzdanost

- 42** Cilj je intervencija u okviru RRF-a poboljšati energetska svojstva zgrada te pritom ostvariti uštede energije i druge koristi. Kako bi procijenile ta poboljšanja, države članice prikupljaju podatke koji se obično temelje na energetske certifikatima. Ti su certifikati prvenstveno bili osmišljeni kako bi se vlasnicima zgrada, kupcima i najmoprimcima pružale informacije o energetske svojstvima zgrada (obično na ljestvici od A do G od najučinkovitije do najmanje učinkovite).
- 43** Kad je riječ o mjerama obnove u okviru RRF-a, Komisija je poticala države članice da te certifikate upotrebljavaju za izračun ostvarenih ušteda energije u okviru svih programa za koje se pruža potpora EU-a, uključujući RRF. U okviru jednog zajedničkog pristupa uspoređuje se potrošnja energije navedena u energetske certifikatima sastavljenim prije i poslije obnova (*ex ante* i *ex post*) te se razlika prijavljuje kao uštedena energija. Tu su metodologiju primijenile Italija i Litva, a primijenio ju je i Cipar (samo za složenije obnove). Belgija je odabrala alternativne metodologije ([slika 7.](#), odlomci [50 – 52](#)).

Slika 7. | Godišnje uštede ostvarene u odabranim državama članicama

	Mjera	Godišnje uštede (u milijunima kWh)	Upotrijebljena metodologija
 Belgija	Obnova socijalnih stambenih objekata u Regiji glavnog grada Bruxellesa	○ 11,5	Standardne vrijednosti i pretpostavke
	Obnova socijalnih stambenih objekata u Flandriji	○ 44,3	Standardne vrijednosti i pretpostavke
	Obnova socijalnih stambenih objekata u Valoniji	○ 14,1	Standardne vrijednosti i pretpostavke
	Obnova socijalnih stambenih objekata u Njemačkoj zajednici	○ 1,0	Standardne vrijednosti i pretpostavke
 Italija	Superbonus	○ 1 412,2	Energetski certifikat <i>ex ante</i> i energetski certifikat <i>ex post</i> (s prilagodbama)
 Cipar	Promicanje pojedinačnih mjera za energetske učinkovitost	○ 419,0	Standardne vrijednosti i pretpostavke
	Promicanje opsežne energetske obnove stambenog fonda	○ 49,8	Energetski certifikat <i>ex ante</i> i energetski certifikat <i>ex post</i> *
 Litva	Potpura za obnovu zgrada	○ 67,7	Energetski certifikat <i>ex ante</i> i energetski certifikat <i>ex post</i>

Napomena: * = vrijednost je trenutačno procijenjena.

Izvor: Sud, na temelju informacija koje su dostavile države članice.

- 44** Energetski certifikati izvorno su bili osmišljeni kao alat za procjenu imovine. U tom su smislu prikladni za utvrđivanje poboljšanja ostvarenih u zgradama, pri čemu se razmatra uobičajena upotreba u standardnim uvjetima. Međutim, ti certifikati nisu bili posebno osmišljeni za pouzdano izračunavanje stvarnih ušteda energije ostvarenih mjerama financiranim javnim sredstvima.
- 45** Na temelju okvira uspostavljenog Direktivom o energetske svojstvima zgrada, u izradi energetskih certifikata upotrebljavaju se podatci o zgradama i teoretske pretpostavke kako bi se dobila procjena potrošnje energije. Ona se može razlikovati od stvarne potrošnje, na koju utječe ljudsko ponašanje. Ta „razlika u učinkovitosti” (*slika 8.*) ne uzima se u obzir u iznosima ušteda energije koje prijavljuju države članice, što dovodi do znatnih razlika između procijenjenih i stvarnih ušteda.

Slika 8. | Razlika u učinkovitosti u odabranim državama članicama

Belgija

Tehničke analize* razlike u učinkovitosti provedene su i u Flandriji i u Valoniji. Rezultati pokazuju da se razlika između stvarne i procijenjene potrošnje postupno povećava: za energetske najučinkovitije zgrade gotovo je ni nema, a za zgrade s najlošijim svojstvima procijenjena potrošnja veća je od stvarne za do 400 % ili više. To znači da razlika posebice utječe na izračun uštede energije za zgrade s najvećim očekivanim uštedama.

Cipar

Nadležna tijela nisu provela službenu studiju, ali jedna studija ciparske metodologije** za izračun energetske svojstva zgrada potvrdila je da je procijenjena potrošnja konačne energije za odabrani broj zgrada bila dva do tri puta veća od izmjerene potrošnje konačne energije. U drugoj studiji***, čiji je cilj bio ocijeniti energetske učinkovitost jedne tipične stambene jedinice na Cipru, utvrđeno je da je stvarna potrošnja energije bila 377 % veća od procijenjene.

Italija

Nadležna tijela nisu provela službenu studiju, ali u jednoj znanstvenoj studiji**** kvantificirano je teoretsko odstupanje između procijenjene i stvarne potrošnje i utvrđeno je da su procijenjene uštede bile do 80 % više za zgrade s lošim energetske svojstvima. Utvrđeno je i da se razlika povećavala kako su se povećavale potrebe za energijom, na primjer tijekom lošijih vremenskih uvjeta. U zgradama s dobrim svojstvima učinak može biti suprotan: stvarna potrošnja može biti do 30 % veća od procijenjene jer potrošači prilagode svoje ponašanje nakon poboljšanja energetske učinkovitosti.

Litva

Nadležna tijela nisu provela službenu studiju, ali u jednoj akademskoj studiji***** utvrđeno je da za zgrade u najboljim razredima procijenjena potrošnja može biti od 18 % do 77 % veća od stvarne potrošnje. U studiji se potvrđuju nalazi iz drugih zemalja prema kojima se u zgradama u vrlo visokim razredima obično troši više energije nego što je predviđeno.

Napomena: navedene studije provedene su na uzorku obnova, neovisno o izvoru financiranja.

* = Valonija: Prilog e) dugoročnoj strategiji obnove iz 2020.; Flandrija: „Onderzoek naar de kostenoptimale niveaus bij renovatie van residentiële gebouwen”, 5.11.1.3 „Geschat energieverbruik”.

** = „Cyprus building energy performance methodology: A comparison of the calculated and measured energy consumption results”.

*** = „A Comparative Study on Discrepancies in Residential Building Energy Performance Certification in a Mediterranean Context”.

**** = „Energy performance gap of the Italian residential building stock: Parametric energy simulations for theoretical deviation assessment from standard conditions”.

***** = „Energy Performance Gap Analysis in Energy Efficient Residential Buildings in Lithuania”.

Izvor: Sud, na temelju navedenih studija.

- 46** Osim toga, na energetske certifikatima ne navode se iste vrste informacija u svim državama članicama. Primjerice, elementi kao što su topla voda, ventilacija, klimatizacija itd. nisu uvijek uključeni¹². Energetski certifikati nikad nisu bili zamišljeni za usporedbu zgrada na razini država članica. Budući da različite zemlje analiziraju različite elemente, podatci o potrošnji energije i uštedama energije koji proizlaze iz energetskih certifikata, čak i ako su izraženi u kWh/godina, nisu izravno usporedivi među zemljama. Primjerice, u EU-u se gornja granica potrošnje energije za zgrade u razredu A može kretati od negativne vrijednosti do gotovo 300 kWh/m² godišnje, dok se donja granica za zgrade u razredu G može kretati od 200 do 1 005 kWh/m² godišnje. Čak i unutar iste države članice razlike mogu biti znatne, što može otežati usporedbu. Sud je u Litvi utvrdio da se u zgradama u razredu E trošilo između 311 i 600 kWh/m² godišnje prije provedbe obnova. Potrošnja u zgradama u razredu F kretala se između 263 i 1 124 kWh/m² godišnje.
- 47** Nadalje, [Direktivom o energetske svojstvima zgrada](#) iz 2018. državama članicama omogućeno je da energetske certifikate temelje ili na izračunanoj potrošnji energije ili na potrošnji koja se temelji na očitavanju brojila. I dok države članice odabrane za reviziju temelje svoju metodu na izračunanoj potrošnji energije, druge države članice za mjerenje potrošnje energije upotrebljavaju brojila. Time se dodatno otežava usporedivost prijavljenih ušteda.

¹² „Progress on the implementation of Energy Performance Certificates in EU”,
Zajednički istraživački centar, 2023.

48 Osim toga, nacionalna ili regionalna tijela u odabranim državama članicama provjerila su uzorak energetskih certifikata, koji nisu nužno povezani s projektima u okviru RRF-a, i utvrdila visoku razinu nedosljednosti. Iako Sud uvažava te napore, pogreške u certifikatima sastavljenim *ex ante* mogu dovesti do toga da se spriječi točno utvrđivanje mjera potrebnih za poboljšanje energetske učinkovitosti zgrada i da prijavljene vrijednosti sadržane u tim certifikatima nisu pouzdane za izračun ostvarenih ušteda energije. Slično tome, pogreške u *ex post* energetskim certifikatima mogu dovesti do podcjenjivanja ili precjenjivanja potrošnje energije u zgradama (vidjeti primjere u nastavku).

- U najnovijem izvješću¹³ o provjerama koje su provela talijanska tijela i koje su se temeljile na procjeni rizika navedeno je da je gotovo polovica pregledanih energetskih certifikata sadržavala netočne ili neuobičajene vrijednosti (npr. vrijednosti izvan prihvatljivog raspona).
- Prema informacijama koje su dostavila regionalna tijela, provjere obavljene 2023. u Flandriji (Belgija) dovele su do novčanih kazni u vezi sa svakim osmim provjerenim energetskim certifikatom. Nadležna tijela objasnila su Sudu da je ta visoka stopa djelomično posljedica činjenice da su inspekcije bile usmjerene na slučajeve u kojima je postojala ozbiljna sumnja na pogreške, primjerice na temelju pritužbi javnosti.
- U Litvi su, prema informacijama koje su dostavila nacionalna tijela, nadležna tijela odbila 1 518 certifikata od njih 16 592 podnesenih 2024. (9 %). Glavne pogreške uključivale su pogreške u izračunu površina i netočnu procjenu određenih značajki zgrada.

¹³ ENEA, „Rapporto annuale sulla certificazione energetica degli edifici”, 2025.

49 Sud je proveo vlastitu analizu energetske certifikata za 19 odabranih projekata i utvrdio dodatne nedostatke, kojima se ograničava relevantnost energetske certifikata za procjenu stvarnih ušteda energije (vidjeti primjere u nastavku).

- U svim energetske certifikatima zgrade su bile kategorizirane kao stalni stambeni prostori. Stoga su se godišnje uštede računale kao da su te zgrade kompletno popunjene, što je moglo dovesti do procjenjivanja ušteda energije koje su veće od stvarnih. Primjerice, jedan projekt (od pet) u Italiji odnosio se na zgradu koja nije bila stalni stambeni prostor.
- U slučajevima u kojima su dodane nove stambene prostorije (što se dogodilo u dva odabrana projekta koja je Sud posjetio na terenu, jednom u Belgiji i jednom u Italiji) uštede energije izračunane su na način da se smatralo da su te prostorije prethodno bile prisutne, ali nisu bile izolirane. Međutim, kao što je Sud naveo u [tematskom izvješću 14/2024 o doprinosu RRF-a zelenoj tranziciji](#), takve nove prostorije ne vode do ušteda nego zapravo do dodatne potrošnje energije.
- U četiri energetske certifikata povezana s projektima od njih pet u Italiji Sud je utvrdio razne probleme u pogledu pouzdanosti (pogrešna kategorizacija zgrada, netočna površina, izostanak uređaja).

50 Osim energetske certifikata Komisija dopušta i alternativne metode izračuna ušteda energije koje proizlaze iz mjera u okviru RRF-a te su Belgija i Cipar u svojim izračunima ušteda upotrijebili standardne vrijednosti za većinu obnova koje su financirali. Sud je utvrdio nekoliko aspekata zbog kojih se dovodi u pitanje pouzdanost iznosa dobivenih tim alternativnim metodama te ih prikazuje u nastavku. To je slučaj unatoč tome što je Komisija odobrila metodologije koje su Belgija i Cipar primijenili.

51 Primjerice, u okviru mjere za privatne i socijalne stambene objekte u Flandriji u Belgiji financirane iz RRF-a za svaku ugrađenu dizalicu topline priznaje se ušteda od 8 065 kWh godišnje po stambenoj jedinici, neovisno o veličini i značajkama tih zgrada. Za izolirane krovove priznaje se 7 000 kWh godišnje, dok se za izolirane podove, zidove i prozore priznaju uštede od po 2 000 kWh godišnje. Ako se te intervencije kombiniraju, navedene se uštede zbrajaju, bez ikakvog ponderiranja učinaka njihova međudjelovanja.

52 Kad je riječ o opsežnijim projektima obnove u okviru flamanskih mjera financiranih iz RRF-a, primjenom te metode prosječna se površina množi s teoretskom prosječnom potrošnjom energije po m² prije obnove te se rezultat uspoređuje s prosječnom potrošnjom energije nakon obnove za isti standardni stan ili kuću. Riječ je o metodi čiji se izračuni temelje na značajkama prosječnih zgrada, a ne specifičnih zgrada koje je potrebno obnoviti.

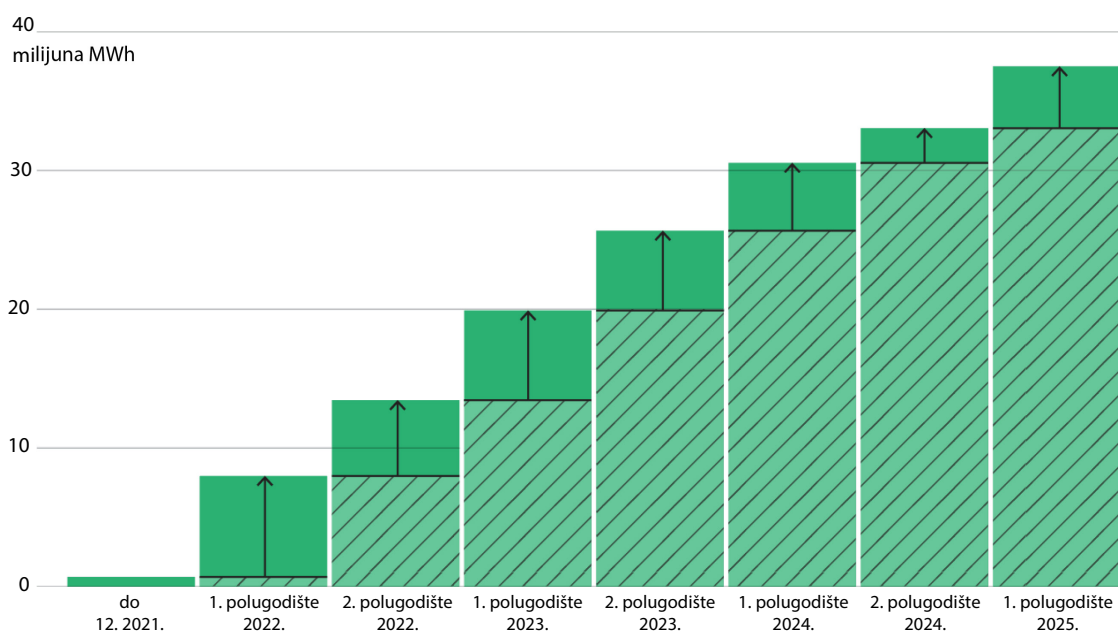
- 53** Cipar je primijenio sličnu metodu (koju je Komisija odobrila): upotrijebio je prosjeke standardnih zgrada kako bi procijenio prag koji odgovara uštedi energije od 30 %. Zatim je izračunao uštedu energije na temelju stvarnih karakteristika svake obnove za koju je primljena potpora u okviru te mjere, i to na temelju kapaciteta ugrađenih fotonaponskih ploča (u kWh) ili debljine dodane izolacije, površine krova (m²) i toplinskih svojstava krova. Primjenom tog pristupa Cipar je izvijestio da su uštede energije, cjelokupno gledajući, dostigle navedeni minimalni prag. Međutim, Sud smatra da su za zgrade s najlošijim svojstvima potrebne veće apsolutne vrijednosti ušteda da bi se dostigao minimalni prag od 30 %. Sud je stoga ponovno izračunao taj prag služeći se podacima o stvarnim zgradama na Cipru koje je potrebno obnoviti. Rezultati tog izračuna pokazuju da visina ušteda koju je Cipar prijavio ne bi bila dovoljna za dostizanje minimalnog praga za uštedu energije od 30 %.
- 54** Naposljetku, Sud je utvrdio da se uštede dobivene fotonaponskim pločama na Cipru prijavljuju kao ušteđena primarna energija unatoč tome što stanari dio te proizvedene energije ne troše, nego se on prenosi u mrežu. Iako je to u skladu s odredbama Direktive o energetske svojstvima zgrada, u takvim slučajevima prijavljene uštede energije ne odgovaraju stvarnoj potrošnji energije u tim zgradama.
- 55** Neovisno o metodologiji upotrijebljenoj za izračun ušteda, Sud je utvrdio da postoje bitni problemi kad je riječ o pouzdanosti i usporedivosti informacija o stvarnim uštedama energije koje dostavljaju države članice.

Objedinjenim izvješćivanjem o uštedama energije ograničavaju se smisleno praćenje i procjena rezultata

- 56** Države članice mogu na temelju obiju prethodno opisanih metodologija Komisiju izvješćivati o uštedama energije u okviru zajedničkog pokazatelja br. 1 „uštede u godišnjoj potrošnji primarne energije”. Međutim, taj je pokazatelj osmišljen za prikazivanje kumulativnih napora u sklopu nacionalnih planova za oporavak i otpornost te kao takav obuhvaća sve uštede energije, bez raščlambe prema vrsti mjere za energetske učinkovitost (npr. obnova stambenih zgrada). Sud je ispitao uštede prijavljene u okviru tog pokazatelja, koje se objavljuju u [tablici pokazatelja za oporavak i otpornost](#). Na kraju 2025. kumulativne prijavljene uštede za sve države članice od veljače 2020. iznosile su 71 278 397 MWh godišnje.

- 57** Ukupni iznos prijavljenih ušteda kumulativna je vrijednost koja se ne odnosi samo na rezultate ostvarene mjerama za energetska učinkovitost za stambene zgrade nego obuhvaća sve mjere u okviru RRF-a, uključujući mjere koje se odnose na javne zgrade ili poduzeća. Sud u praksi nije mogao provjeriti prijavljeni doprinos pojedinačnih mjera u okviru RRF-a jer Komisija nije raspolagala tim podacima. Istaknula je da su zajednički pokazatelji RRF-a osmišljeni za praćenje i evaluaciju RRF-a u cjelini. Stoga u tablici pokazatelja za oporavak i otpornost nedostaju informacije na razini pojedinačnih mjera jer se u njoj prikazuju samo kumulativne vrijednosti za sve države članice (*slika 9.*). Budući da se o uštedama izvješćuje kumulativno i da nije utvrđena ciljna vrijednost za uštede energije u okviru zajedničkog pokazatelja br. 1, Komisija ne može tu vrstu informacija upotrijebiti za djelotvorno praćenje ostvarenih rezultata ni za brzo rješavanje problema na razini mjera.

Slika 9. | Prijavljene uštede energije u cijelom EU-u

Napomena: na grafikonu su prikazane uštede u godišnjoj potrošnji primarne energije iskazane u MWh/godina. Uštede se navode kumulativno i njihova se vrijednost s vremenom može samo povećati.

Izvor: [tablica pokazatelja za oporavak i otpornost](#), podatci iz prosinca 2025.

- 58** Na razini država članica podatci u tablici pokazatelja za oporavak i otpornost izraženi su kao postotak ukupne potrošnje primarne energije 2019. Iz toga bi se moglo zaključiti da prijavljene vrijednosti odgovaraju stvarnim uštedama, ali, kako je navedeno u odlomcima [41](#) – [54](#), procjene iz sektora stambenih zgrada teoretske su i nisu u potpunosti pouzdane. Nadalje, države članice nisu utvrdile polaznu vrijednost jer Uredba o RRF-u nije uključivala taj zahtjev. Nisu utvrdile ni konačne ciljne vrijednosti koje bi Sudu omogućile mjerenje stvarnog napretka.

- 59** Na temelju informacija uključenih u tablicu pokazatelja za oporavak i otpornost Sud je utvrdio da je do kraja 2025. mjerama financiranim iz RRF-a pružen tek mali doprinos uštedi energije u državama članicama obuhvaćenim revizijom: 3,125 % na Cipru, 0,273 % u Belgiji, 0,275 % u Italiji i 0,139 % u Litvi (koja je o uštedama započela izvješćivati 2025.). Iako se ta brojka čini većom za Cipar, 88 % prijavljenih ušteda rezultat je ugradnje fotonaponskih ploča. S pomoću tih ploča, kao izvorom obnovljive energije, smanjuje se utjecaj na klimu zahvaljujući manjim emisijama ugljika te se takva energija smatra ušteđenom energijom u skladu s Direktivom o energetske svojstvima zgrada. Međutim, te ploče u praksi ne dovode do smanjenja stvarne potrošnje energije u zgradama (odlomak [54](#)).
- 60** Uštede u godišnjoj potrošnji energije koje prijavljuju države članice računaju se za cijelu godinu čak i ako se uštede ostvare samo u određenom dijelu te godine. Nadalje, kao što je Sud prethodno naveo u [tematskom izvješću 26/2023 o okviru za praćenje uspješnosti RRF-a](#), iako Komisija provodi provjere vjerodostojnosti, kao što je provjeravanje da prijavljene vrijednosti ne premašuju ukupnu potrošnju energije u određenoj državi članici, ne provjerava te iznose detaljnije. Komisija je naglasila da odgovornost za kvalitetu podataka o zajedničkim pokazateljima snose isključivo države članice. Osim toga, iznosi nisu raščlanjeni po mjerama, nego se dostavljaju samo objedinjeni podatci. Isto tako, nije moguće provjeriti jesu li prijavljene uštede isključivo povezane sa sredstvima iz RRF-a niti ukupni iznos sredstava koji je povezan s prijavljenim uštedama.
- 61** Informacije iz tablice pokazatelja za oporavak i otpornost upotrebljavaju se u komunikacijama Komisije kao što je „[NextGenerationEU – put do 2026.](#)”, u kojoj se navodi da su zahvaljujući RRF-u u potrošnji energije ostvarene uštede od 33,4 TWh godišnje. U toj komunikaciji nije pojašnjeno da se uštede o kojima se izvješćuje u okviru zajedničkog pokazatelja br. 1 temelje na teoretskim izračunima (odlomak [45](#)). U kombinaciji s različitim problemima u pogledu pouzdanosti utvrđenim u sklopu ove revizije, Sud smatra da se u tim iznosima stvarne uštede ne odražavaju u dovoljnoj mjeri. Svi ti nedostaci ograničavaju korisnost dostavljenih informacija za potrebe odgovarajućeg praćenja uspješnosti na temelju kojeg se procjenjuju djelotvornost i učinkovitost.

Ne prati se isplativost mjera obnove zgrada

- 62** Države članice dostavile su procjene troškova za svaku mjeru u svojim nacionalnim planovima za oporavak i otpornost, odnosno očekivane troškove potrebne za dostizanje utvrđenih ciljnih vrijednosti. Sud je procijenio razinu u kojoj su države članice i Komisija pratile isplativost (tj. troškovnu učinkovitost) tijekom provedbe mjera. Proveo je vlastiti izračun isplativosti za odabrane mjere kojima je cilj bio ostvariti uštede od najmanje 30 %.
- 63** Kako je prethodno navedeno, države članice nisu bile dužne utvrditi ciljne vrijednosti rezultata za svaku mjeru. Stoga mjere obuhvaćene revizijom nisu bile usmjerene na rezultate, tj. iznose uštede energije (odlomak [34](#)). Zbog toga je teže procijeniti, tijekom provedbe ili *ex post*, jesu li mjerama za energetska učinkovitost ostvarene uštede energije na isplativ način. Ni Komisija ni odabrane države članice nisu pratile isplativost provedenih mjera jer to nije propisano [Uredbom o RRF-u](#). Takva bi analiza bila korisna za praćenje uspješnosti mjera, utvrđivanje razlika u isplativosti među njima te omogućavanje Komisiji i državama članicama da prema potrebi poduzmu korektivne mjere tijekom provedbe. Time bi se ujedno pružili korisni dokazi za Komisijino završno izvješće o *ex post* evaluaciji, koje se planira za 2028.
- 64** Na [slici 10.](#) prikazani su rezultati izračuna isplativosti koje je proveo Sud i koji su se temeljili na podacima o mjerama obnove primljenim od odabranih država članica u vrijeme obavljanja revizije. U slučaju Belgije mjere za privatne zgrade nisu prikazane jer u sklopu njih nije potrebno dostići minimalni prag uštede energije od 30 %. Kad je riječ o izračunu stvarnog troška po m² i jediničnog troška potrebnog za uštedu 1 kWh, Sud je, kad god je to bilo moguće, upotrijebio ukupni trošak projekata koji je nastao primateljima. U preostalim slučajevima, u kojima ukupni troškovi ulaganja nisu bili dostupni, Sud je upotrijebio iznos bespovratnih sredstava koji su države članice dodijelile za projekte i koji je bio obuhvaćen RRF-om.
- 65** Iako su tom analizom obuhvaćene različite vrste intervencija, fondova zgrada i političkih odluka koje su donijele države članice, ona pokazuje postojanje znatnih razlika i važnost praćenja isplativosti. Sud je utvrdio, primjerice, da je odluka Litve da obnovi samo stambene blokove dovela do relativno niskih troškova (€/kWh). Iz iznosa je vidljiva veća isplativost u usporedbi s Belgijom i Italijom. Iako iznosi za Cipar sugeriraju bolju isplativost, to je posljedica ugradnje fotonaponskih ploča, što je relativno jeftino ulaganje.

Slika 10. | Analiza isplativosti mjera obuhvaćenih revizijom koju je proveo Sud

	Mjera	€/m ²	Ušteda u €/kWh
 Belgija	Obnova socijalnih stambenih objekata u Regiji glavnog grada Bruxellesa	287*	2,23*
	Obnova socijalnih stambenih objekata u Flandriji	nije dostupno	0,58*
	Obnova socijalnih stambenih objekata u Valoniji	nije dostupno	2,03**
	Obnova socijalnih stambenih objekata u Njemačkoj zajednici	nije dostupno	5,40*
 Italija	Superbonus	781*	9,72*
 Cipar	Promicanje pojedinačnih mjera za energetske učinkovitost	nije dostupno	0,37*
	Promicanje opsežne energetske obnove stambenog fonda	140**	0,51**
 Litva	Potpura za obnovu zgrada	283*	1,39*

Napomena: * = podatci se temelje na ukupnom trošku projekata koji je nastao primateljima; ** = podatci se temelje na iznosu bespovratnih sredstava koji je država članica dodijelila za projekte i koji je bio obuhvaćen RRF-om.

Izvor: Sud, na temelju podataka koje su dostavile odabrane države članice.

- 66** Na temelju prethodno navedenih informacija Sud je utvrdio da, iako je razina ostvarenih ušteda po stambenom objektu u Italiji bila prilično visoka, to je postignuto uz vrlo visoke troškove. Analiza koju je proveo Sud pokazuje da mjera *Superbonus* nije bila isplativa (vidjeti primjer u [okviru 5.](#)).

Okvir 5.

Primjer mjere koja nije bila isplativa: *Superbonus* u Italiji

Ta talijanska mjera obnove daleko je najskuplja i najmanje isplativa mjera koja se odnosi na energetske učinkovitost stambenih zgrada jer se njome ušteda od 1 kWh postiže uz trošak od gotovo 10 eura ([slika 10.](#)).

Za mjeru je postojao visok interes (zahvaljujući njoj provedeno je više od pola milijuna obnova) te su procijenjeni troškovi narasli na 123 milijarde eura (prema stanju iz studenoga 2025.). Procijenjenim doprinosom iz RRF-a (13,95 milijardi eura) u konačnici će se pokriti dostizanje samo polovice ciljne vrijednosti utvrđene za tu mjeru (oko 18 milijuna m² umjesto 36 milijuna m²) i oko 10,5 % poreznih olakšica za obnovu odobrenih na nacionalnoj razini. Gledajući te podatke, morat će se osigurati dodatna sredstva iz nacionalnog proračuna.

U međuvremenu su u nekoliko članaka analizirani negativni sporedni učinci te mjere, uključujući visoku inflaciju¹⁴, znatan učinak na nacionalni proračun¹⁵ i nisku isplativost.

Iz troškovno optimalnog modela koji je Italija pripremila 2020.¹⁶ proizlazilo je da bi se na temelju ulaganja u iznosu od 9 milijardi eura obnovilo 24,7 milijuna m² i uštedjelo 330 ktoe energije, što bi dovelo do uštede od 2,58 eura po kWh. Trenutačni trošak po kWh predmetne mjere u okviru RRF-a gotovo je četiri puta veći. Nadalje, talijanska vrhovna revizijska institucija¹⁷ navela je, upućujući na izvješće talijanske središnje banke¹⁸, da se više od četvrtine (27 %) projekata u okviru mjere *Superbonus* odobrenih na nacionalnoj razini moglo provesti bez javnog financiranja (tj. da je došlo do učinka mrtvog tereta) i da je bilo moguće povratiti visok udio troškova obnove.

¹⁴ CEPR, „The impact of the Superbonus on Italian construction costs”, 9. veljače 2025.

¹⁵ Fitch Ratings, „Italy's 'Superbonus' Spending Puts Its Debt Ratio on an Upward Trajectory”, 23. travnja 2024.

¹⁶ Ministarstvo za ekološku tranziciju, *Dugoročna strategija obnove zgrada iz 2020.*

¹⁷ Revizorski sud Republike Italije, „Relazione sullo stato di attuazione del Piano Nazionale di Ripresa e Resilienza (PNRR)”, prosinac 2024.

¹⁸ Banca d'Italia, „Incentives for dwelling renovations: evidence from a large fiscal programme”, 2024.

- 67** Osim toga, Sud je usporedio početne procjene troškova s najnovijim iznosima koje su dostavila nacionalna tijela. Primjerice, na Cipru je tijekom izmjene nacionalnog plana za oporavak i otpornost procijenjeni trošak mjere za jednostavnije obnove (vidjeti odlomak [36](#)) bio povećan u skladu s napretkom u njezinoj provedbi. Za mjeru su dodijeljena 74 milijuna eura te se na temelju napretka u provedbi zaključilo da će za dostizanje ciljne vrijednosti biti potreban 71 milijun eura (96 %). To je dobar primjer usklađivanja procijenjenih troškova iz RRF-a s provedbom.
- 68** S druge strane, prema ponovnim izračunima koje je Sud proveo na temelju podataka koje su dostavila nacionalna tijela, Cipru će po trenutačnoj stopi trebati 24 milijuna eura kako bi dostigao ciljnu vrijednost utvrđenu za mjeru za dubinske obnove. To odgovara 81 % dodijeljenih sredstava, što upućuje na to da su troškovi bili procijenjeni većima od stvarnih. Očekuje se da će u Belgiji za mjere za socijalne stambene objekte u Flandriji i u Njemačkoj zajednici također biti potreban manji iznos sredstava nego što je prvotno procijenjeno, što upućuje na to da su troškovi bili procijenjeni većima od stvarnih. Za te će se mjere iskoristiti oko 86 % odnosno 36 % dodijeljenih sredstava. Međutim, do travnja 2026. nije bila predviđena nijedna izmjena tih nacionalnih planova za oporavak i otpornost.
- 69** Slično tome, u odlomku [39](#) **tematskog izvješća 14/2026 o sljedivosti i transparentnosti sredstava iz RRF-a** Sud je izvijestio o slučajevima mjera za koje su procijenjeni troškovi iz RRF-a premašili stvarne troškove. Sud je zaključio da je riječ o trendu čiji bi nastavak sa sobom nosio rizik od toga da će ukupna sredstva iz RRF-a dodijeljena određenim državama članicama premašiti stvarne troškove. U okviru te revizije utvrđeno je i da su u provedbi određenih tekućih mjera postojala prekoračenja troškova.

Ovo je izvješće usvojilo I. revizijsko vijeće, kojim predsjedava članica Revizorskog suda Joëlle Elvinger, na sastanku održanom u Luxembourg 17. lipnja 2026.

Za Revizorski sud

Tony Murphy
predsjednik

Prilozi

Prilog I. – O reviziji

Energetska učinkovitost kao ključan cilj EU-a

- 01** Povećanje energetske učinkovitosti jedan je od ključnih ciljeva [Strategije energetske unije](#). Ciljne vrijednosti utvrđene zakonodavstvom EU-a s vremenom su postale sve ambicioznije. U [Direktivu o energetske učinkovitosti iz 2012.](#) bila je uključena ciljna vrijednost o povećanju energetske učinkovitosti za 20 % do 2020. Sud je u nedavnom [tematskom izvješću 18/2023 o klimatskim i energetske ciljnim vrijednostima EU-a](#) utvrdio da je ta ciljna vrijednost dostignuta ne samo zahvaljujući klimatskim mjerama EU-a nego i gospodarskim učincima pandemije bolesti COVID-19.
- 02** U [izmijenjenoj Direktivi o energetske učinkovitosti donesenoj 2018.](#) utvrđena je ciljna vrijednost EU-a za energetske učinkovitost od najmanje 32,5 % do 2030. Europski parlament i Vijeće donijeli su 2023. [novu Direktivu o energetske učinkovitosti](#), koja je uključivala cilj smanjenja potrošnje konačne energije u EU-u za 11,7 % do 2030. u odnosu na predviđenu potrošnju energije za tu godinu. Ta ciljna vrijednost, ako se izrazi na temelju starijeg referentnog scenarija EU-a iz 2007., odgovara smanjenju potrošnje primarne energije za 40,5 %.

Sektor stambenih zgrada te klimatske i energetske ciljne vrijednosti EU-a

- 03** Sektor zgrada ključan je za dostizanje europskih klimatskih i energetske ciljnih vrijednosti. Dvije trećine energije koja se upotrebljava za grijanje i hlađenje još uvijek potječe iz fosilnih goriva te je gotovo 75 % zgrada u EU-u i dalje energetske neučinkovito¹. Poboljšanje energetske ravnoteže postojećih zgrada s pomoću obnova stoga je jedan od glavnih stupova javnog djelovanja.

¹ Uvodne izjave 14. i 24. [Direktive \(EU\) 2024/1275](#) o energetske svojstvima zgrada.

04 Kako bi se konkretno rješavao problem energetske učinkovitosti zgrada, EU je uspostavio zakonodavni okvir koji uključuje Direktivu o energetske svojstvima zgrada², koja je izmijenjena 2024. Cilj joj je povećati stopu obnove u EU-u, posebno za zgrade s najlošijim svojstvima. Uključuje obvezujuću ciljnu vrijednost za države članice da do 2030. smanje potrošnju prosječne primarne energije u čitavom fondu stambenih zgrada za 16 % (u usporedbi s 2020.). Države članice trebaju tu ciljnu vrijednost i način njezina dostizanja uključiti u svoje nacionalne planove obnove zgrada, koji bi do kraja 2026. trebali zamijeniti dugoročne strategije obnove utvrđene u Direktivi iz 2010.³ Naposljetku, u [Preporuci Komisije \(EU\) 2019/786](#) o obnovi zgrada definirane su različite razine temeljitosti obnove (blaga, srednja i dubinska). Na razini EU-a cilj je i da do 2050. čitavi fond zgrada postane energetski visokoučinkovit i dekarboniziran.

Mehanizam za oporavak i otpornost

05 Uredba (EU) 2021/241 o uspostavi Mehanizma za oporavak i otpornost (RRF)⁴ stupila je na snagu u veljači 2021. u odgovoru na pandemiju bolesti COVID-19. Među ostalim, cilj je RRF-a bio pomoći državama članicama da se bolje pripreme za izazove i prilike koji proizlaze iz zelene i digitalne tranzicije. Do siječnja 2026. u okviru RRF-a mobilizirano je 577 milijardi eura u bespovratnim sredstvima i zajmovima za potporu reformama i ulaganjima u državama članicama EU-a. U svibnju 2022. Europska unija donijela je [plan REPowerEU](#) kako bi se smanjila ovisnost o ruskim fosilnim gorivima, čime su RRF-u dodana bespovratna sredstva u iznosu od 21 milijarde eura. Zbog toga su države članice dopunile mjere za energetske učinkovitost u okviru RRF-a koje su već primjenjivale ili dodale nove mjere. U siječnju 2026. procijenjeni trošak mjera za promicanje energetske učinkovitosti stambenih zgrada iznosio je oko 43 milijarde eura, što je oko 8 % iznosa mobiliziranog u okviru RRF-a (na ulaganja otpada 99 % troškova).

² Ibid.

³ [Direktiva 2010/31/EU](#) o energetske učinkovitosti zgrada.

⁴ [Uredba o RRF-u](#).

Uloge i odgovornosti

- 06** Komisija izravno upravlja RRF-om. Glavne odgovorne subjekte čine Radna skupina za reforme i ulaganja (SG REFORM) i Glavna uprava za gospodarske i financijske poslove (GU ECFIN). Komisija je odgovorna za ocjenjivanje nacionalnih planova za oporavak i otpornost i odobravanje zahtjeva država članica za plaćanje zajedno s Vijećem⁵. Komisija je odgovorna i za praćenje primjene RRF-a te izvješćivanje o napretku u ostvarivanju njegovih ciljeva, primjerice upotrebom zajedničkih pokazatelja⁶. Komisijina Glavna uprava za energetiku (GU ENER) osmišljava, provodi i koordinira politike povezane s energijom, uključujući energetske učinkovitost.
- 07** Svaka država članica podnosi nacionalni plan za oporavak i otpornost, koji uključuje niz mjera koje obuhvaćaju ulaganja i reforme. Države članice moraju navesti procijenjene troškove za svaku mjeru kako bi opravdale iznos zatraženih bespovratnih sredstava ili zajmova iz RRF-a⁷. Za neke mjere, obično reforme, države članice nisu procijenile troškove. U skladu s Uredbom o RRF-u države članice mogu podnijeti obrazloženi zahtjev za izmjenu svojih planova⁸ ako je to opravdano objektivnim okolnostima. U tom slučaju moraju dokazati da se postojeće ključne etape i ciljne vrijednosti više ne mogu potpuno ili djelomično dostići. Izmjene planova mogu uključivati izmjene procijenjenih troškova postojećih mjera, zamjenu prethodno odobrenih mjera ili izmjene prethodno odobrenih ključnih etapa i ciljnih vrijednosti.
- 08** Komisija procjenjuje jesu li države članice na odgovarajući način dostigle ključne etape i ciljne vrijednosti za reforme i ulaganja pridružene određenom zahtjevu za plaćanje. Ako se Komisija uvjeri da je to slučaj, državama članicama isplaćuje sredstva iz RRF-a. Na [slici 1.](#) prikazane su različite uloge i odgovornosti u tom pogledu.

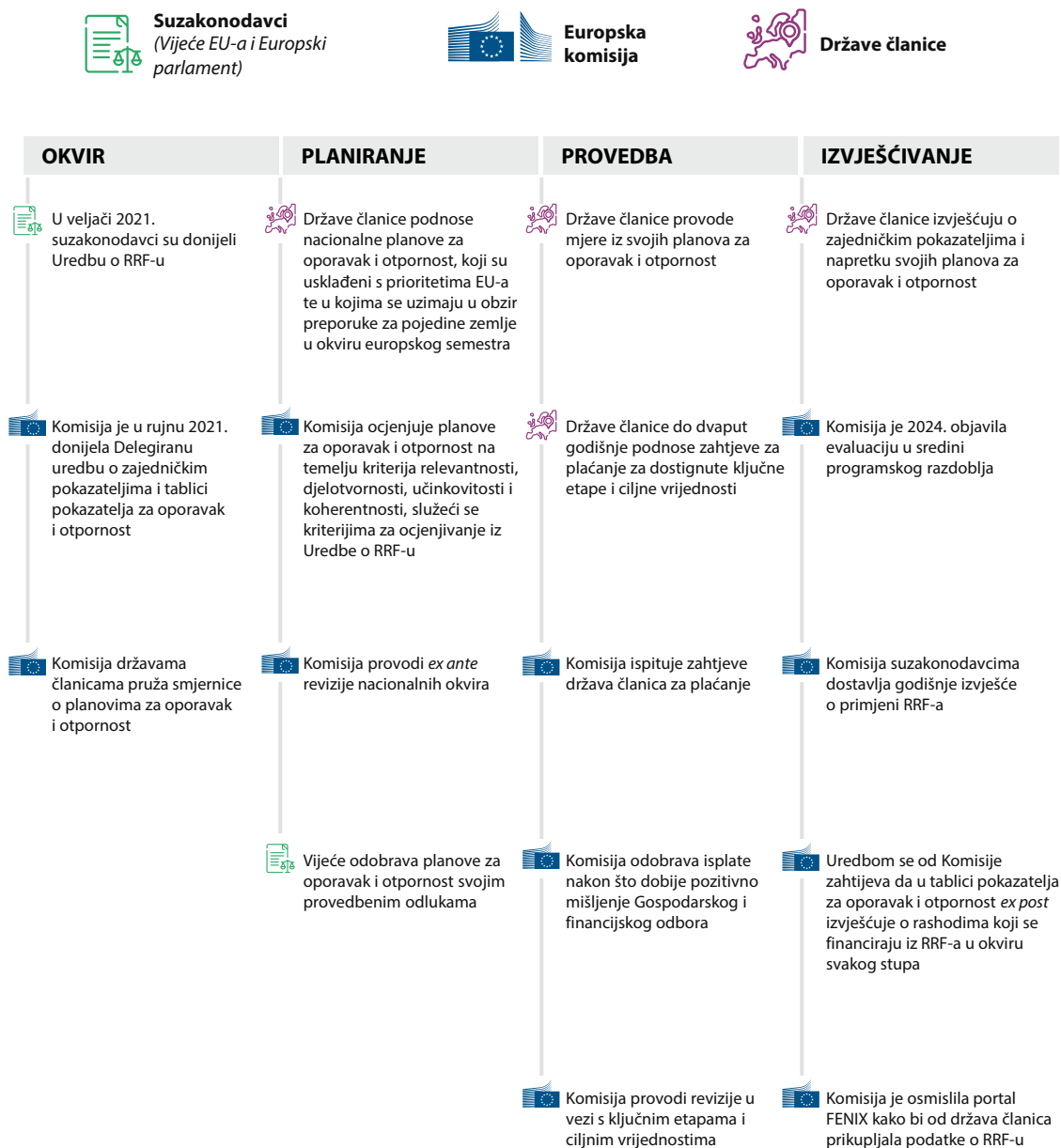
⁵ Ibid., članak 20.

⁶ Delegirana uredba Komisije (EU) 2021/2106 o utvrđivanju zajedničkih pokazatelja.

⁷ Uredba (EU) 2021/241, Prilog V. točka 3.

⁸ Ibid., članak 21.

Slika 1. | Uloge i odgovornosti u okviru RRF-a

Izvor: Sud, na temelju primjenjivog zakonodavstva i popratnih dokumenata.

Opseg revizije i revizijski pristup

- 09** Cilj revizije koju je proveo Sud bio je procijeniti jesu li mjere u okviru RRF-a (tj. ulaganja i reforme) doprinijele energetske učinkovitosti stambenih zgrada. Revizijom je obuhvaćeno razdoblje od veljače 2020. (početak primjene RRF-a) do prosinca 2025. Analiza koju je proveo Sud bila je usmjerena na moguće nedostatke koji proizlaze iz Uredbe o RRF-u i povezanih smjernica koji su utjecali na način na koji su mjere osmišljene, na to jesu li mjere napredovale prema planu ili su na odgovarajući način bile izmijenjene, ostvaruju li se njima rezultati u smislu uštede energije i na način na koji se ti rezultati prate.

- 10** Na [slici 2.](#) prikazano je kako je Sud prikupio dokaze na kojima se temelje njegova opažanja. [Revizijska metodologija](#) koju je Sud primijenio u skladu je s međunarodnim revizijskim standardima koje je objavila [Međunarodna organizacija vrhovnih revizijskih institucija \(INTOSAI\)](#).

Slika 2. | Provedene revizijske aktivnosti

Sud je pregledao

- aktivnosti Komisije i dokumentaciju iz njezinih glavnih uprava (GU ECFIN, SG REFORM, GU ENER)
- studije i izvješća u području energetske učinkovitosti u stambenim zgradama

Sud je analizirao

- nacionalne planove za oporavak i otpornost odabranih država članica
- ključne podatke o troškovima i ciljnim vrijednostima za sve mjere EU-a za potporu obnovi stambenih zgrada u pogledu energetske učinkovitosti
- Komisijino ocjenjivanje nacionalnih planova za oporavak i otpornost i njihove izmjene
- uzorak od 27 projekata obnove u odabranim državama članicama, koje je posjetio na licu mjesta
- uštede energije koje su prijavile države članice i Komisija

Sud je obavio razgovore s

- predstavnicima službi Komisije (GU ECFIN, SG REFORM, GU ENER)
- predstavnicima iz četiri države članice (Belgije, Italije, Cipra i Litve), koje su odabrane zbog relevantnosti mjera za energetske učinkovitost koje primjenjuju

Sud se savjetovao sa

- znanstvenicima i stručnjacima u području energetske učinkovitosti i energetske učinkovitosti stambenih zgrada

Izvor: Sud.

Prilog II. – Popis mjera nad kojima je Sud proveo reviziju

Ulaganja

Oznaka ulaganja	Naziv ulaganja	Zahtjev u pogledu energetske učinkovitosti
BE-C[C11]-I[I-101.S4]	Obnova socijalnih stambenih objekata u Flandriji	30 %
BE-C[C11]-I[I-102.S5]	Obnova socijalnih stambenih objekata u Regiji glavnog grada Bruxellesa	30 %
BE-C[C11]-I[I-103.S6]	Obnova socijalnih stambenih objekata u Njemačkoj zajednici	30 %
BE-C[C71]-I[I-701]	Obnova privatnih stambenih objekata u Regiji glavnog grada Bruxellesa (REPowerEU) – niski prihodi	nema
BE-C[C71]-I[I-702]	Obnova privatnih stambenih objekata u Flandriji (REPowerEU)	nema
BE-C[C71]-I[I-703]	Obnova privatnih stambenih objekata u Njemačkoj zajednici (REPowerEU)	nema
BE-C[C71]-I[I-704]	Obnova socijalnih stambenih objekata u Valoniji	nema
BE-C[C71]-I[I-726]	Obnova privatnih stambenih objekata u Valoniji	nema
IT-C[M2C3]-I[I2.1]	Superbonus	30 %
IT-C[M2C3]-I[I3.1]	Promicanje učinkovitog centraliziranog grijanja	nije primjenjivo
IT-C[M7]-I[I17]	Financijski instrument za energetske obnovu javnih i socijalnih stambenih objekata	30 %
CY-C[C2.1]-I[I12]	Promicanje pojedinačnih mjera za energetske učinkovitost	30 %
CY-C[C2.1]-I[I17]	Pametna brojila	nema
CY-C[C3.4]-I[I16]	Obnove u gradskom središtu Nikozije	nema
CY-C[C6.1]-I[I11]	Promicanje pojedinačnih mjera za energetske učinkovitost (REPowerEU)	30 %
CY-C[C6.1]-I[I13]	Promicanje opsežne energetske obnove stambenog fonda	30 %
LT-C[C8]-I[H-1-1.H-1-1-1-a]	Obnova demonstracijskih zgrada s pomoću drvenih ploča	30 %
LT-C[C8]-I[H-1-1.H-1-1-2-]	Obnova zgrada – stambeni blok (REPowerEU)	30 %

Reforme

Oznaka mjere	Naziv mjere	Zahtjev u pogledu energetske učinkovitosti
BE-C[C11]-R[R-101.S1]	Obnova privatnih stambenih objekata u Flandriji (uključujući jedinstvenu kontaktnu točku i izmjenu sustava za oznake energetske učinkovitosti)	nema
BE-C[C11]-R[R-102.S2]	Obnova privatnih stambenih objekata u Regiji glavnog grada Bruxellesa	nema
BE-C[C11]-R[R-103.S3]	Obnova privatnih stambenih objekata u Njemačkoj zajednici	nema
BE-C[C71]-R[R-701]	Izmjena propisa o zraku, klimi i energiji	nije primjenjivo
IT-C[M2C3]-R[R1.1]	Pojednostavnjenje postupaka za intervencije u području energetske učinkovitosti	nije primjenjivo
CY-C[C2.1]-R[R3]	Digitalne jedinstvene kontaktne točke	nije primjenjivo
LT-C[C2]-R[B-1-3-.B-1-3-1-a-]	Ažuriranje okvira za obnovu zgrada	nije primjenjivo
LT-C[C2]-R[B-1-3-.B-1-3-2-]	Jedinstvena kontaktna točka	30 %
LT-C[C2]-R[B-1-3-.B-1-3-3-]	Drvene ploče za obnovu zgrada	nije primjenjivo
LT-C[C2]-R[B-1-3-.B-1-3-4-]	Obnova zgrada – stambeni blok	30 %

Izvor: Sud, na temelju nacionalnih planova za oporavak i otpornost.

Prilog III. – Procjena koju Sud iznosi u pogledu izvedivosti mjera

Zemlja	Mjera	Izmjena ciljne vrijednosti	Procjena Suda u pogledu izvedivosti
Belgija	Obnova socijalnih stambenih objekata u Flandriji	– 35 %	kasni
	Obnova socijalnih stambenih objekata u Regiji glavnog grada Bruxellesa	– 23 %	prema planu
	Obnova socijalnih stambenih objekata u Njemačkoj zajednici	– 87 %	kasni
	Obnova privatnih stambenih objekata u Regiji glavnog grada Bruxellesa (REPowerEU) – niski prihodi	20 %	prema planu
	Obnova privatnih stambenih objekata u Flandriji (REPowerEU)	Mjeri nije bila pridružena nijedna ciljna vrijednost*	nije dostupno
	Obnova privatnih stambenih objekata u Njemačkoj zajednici (REPowerEU)	– 5 %	rizik od kašnjenja
	Obnova socijalnih stambenih objekata u Valoniji	– 57 %	kasni
	Obnova privatnih stambenih objekata u Valoniji	Bez izmjena	rizik od kašnjenja

	Obnova privatnih stambenih objekata u Flandriji (uključujući jedinstvenu kontaktnu točku i izmjenu sustava za oznake energetske učinkovitosti)	3 %	prema planu
	Obnova privatnih stambenih objekata u Regiji glavnog grada Bruxellesa (uključujući jedinstvenu kontaktnu točku)	– 10 %	prema planu
	Obnova privatnih stambenih objekata u Njemačkoj zajednici	– 100 % (poništena mjera)	poništena
	Izmjena propisa o zraku, klimi i energiji	Mjeri nije bila pridružena nijedna ciljna vrijednost*	dovršena
Italija	Superbonus	12 %	prema planu
	Promicanje učinkovitog centraliziranog grijanja	50 %	kasni
	Financijski instrument za energetsku obnovu javnih i socijalnih stambenih objekata	0 %	kasni
	Pojednostavnjenje postupaka za intervencije u području energetske učinkovitosti	Mjeri nije bila pridružena nijedna ciljna vrijednost*	dovršena
Cipar	Promicanje pojedinačnih mjera za energetske učinkovitost	14 %	prema planu

	Pametna brojila	– 50 %	kasni
	Obnove u gradskom središtu Nikozije	– 45 %	kasni
	Promicanje pojedinačnih mjera za energetske učinkovitost (REPowerEU)	52 %	prema planu
	Promicanje opsežne energetske obnove stambenog fonda	– 27 %	rizik od kašnjenja
	Digitalne jedinstvene kontaktne točke	Mjeri nije bila pridružena nijedna ciljna vrijednost*	dovršena
Litva	Obnova demonstracijskih zgrada s pomoću drvenih ploča	– 25 %	kasni
	Obnova zgrada – stambeni blok (REPowerEU)	13 %	rizik od kašnjenja
	Ažuriranje okvira za obnovu zgrada	Mjeri nije bila pridružena nijedna ciljna vrijednost*	kasni
	Jedinstvena kontaktna točka	Mjeri nije bila pridružena nijedna ciljna vrijednost*	kasni
	Drvene ploče za obnovu zgrada	– 64 %	kasni
	Obnova zgrada – stambeni blok	– 32 %	kasni

Napomena: * = mjeri su bile pridružene samo ključne etape.

Izvor: Sud, na temelju informacija koje su dostavile države članice.

Pokrate i skraćeni nazivi

Pokrata ili skraćeni naziv	Definicija/objašnjenje
GWh	gigavatsat
ktoe	kilotone ekvivalenta nafte
kWh	kilovatsat
MWh	megavatsat
NECP	nacionalni energetske i klimatski plan
RRF	Mehanizam za oporavak i otpornost
VFO	Višegodišnji finansijski okvir

Pojmovnik

Pojam	Definicija/objašnjenje
Ciljna vrijednost	Kvantitativna mjera napretka države članice prema dovršetku određene reforme ili ulaganja u njezinu planu za oporavak i otpornost.
Dekarbonizacija	Prijelaz na gospodarski sustav sa smanjenim razinama emisija ugljičnog dioksida i drugih stakleničkih plinova.
Dubinska obnova	Radovi na poboljšanju zgrada koji dovode do znatnih ušteda energije (obično više od 60 %).
Dugoročna nacionalna strategija obnove	Dokument koji je određena država članica EU-a sastavila i u kojem opisuje način na koji planira do 2050. dekarbonizirati svoj nacionalni fond zgrada i učiniti ga visokoučinkovitim.
Energetska ciljna vrijednost	Cilj EU-a da se poveća udio obnovljivih izvora energije u kombinaciji izvora energije i da se smanji potrošnja konačne energije.
Energetska učinkovitost	Omjer između ostvarenog učinka određenog sustava ili uređaja i potrošene energije, izražen kao postotak.
Energetski certifikat	Dokument koji sadržava informacije o tome koliko je energije potrebno za određenu zgradu ili samostalnu uporabnu cjelinu zgrade, uključujući elemente kao što su energija za grijanje, hlađenje, ventilaciju, toplu vodu i rasvjetu.
Energetski razred	Standardizirani pokazatelj energetske učinkovitosti određene zgrade.
Fond zgrada	Sve zgrade na određenom zemljopisnom području.
Klimatska ciljna vrijednost	Cilj EU-a da smanji emisije stakleničkih plinova.
Ključna etapa	Kvalitativna mjera napretka određene države članice prema dovršetku određene reforme ili ulaganja u njezinu planu za oporavak i otpornost.
Mehanizam za oporavak i otpornost	Mehanizam EU-a za financijsku potporu namijenjen ublažavanju gospodarskih i društvenih učinaka pandemije bolesti COVID-19, poticanju oporavka i pružanju odgovora na izazove u zelenijoj i digitalnijoj budućnosti.
NextGenerationEU	Financijski paket čija je svrha pomoći državama članicama EU-a u oporavku od gospodarskih i društvenih posljedica pandemije bolesti COVID-19.
Plan REPowerEU	Inicijativa EU-a za okončanje ovisnosti o fosilnim gorivima, diversifikaciju opskrbe energijom i ubrzanje prijelaza na čistu energiju.
Plan za oporavak i otpornost	Dokument u kojem se utvrđuju reforme i ulaganja koje određena država članica planira provesti u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost.
Potrošnja konačne energije	Ukupna potrošnja energije krajnjih korisnika, kao što su kućanstva, industrija i poljoprivreda, ne računajući energiju koju upotrebljava sam energetske sektor.

Potrošnja primarne energije	Ukupna potražnja za energijom, uključujući potrošnju samog energetskeg sektora, gubitke tijekom pretvorbe i distribucije energije te potrošnju konačne energije, ali ne računajući upotrebu nositelja energije za neenergetske svrhe (npr. nafta za proizvodnju plastike).
Prihvatljivost	Prikladnost mjera koje se razmatraju za financiranje iz RRF-a, na temelju uvjeta koji uključuju usklađenost s razdobljem prihvatljivosti, načelom dodatnosti, načelom „ne nanosi bitnu štetu” i pravilom da ne bi smjelo doći do zamjene stalnih nacionalnih proračunskih rashoda.
Procjena potreba	Sustavna evaluacija kojom se utvrđuju zahtjevi, određuju prioriteti i dodjeljuju resursi na djelotvoran način.
Provedbena odluka Vijeća	Dokument kojim Vijeće na temelju ocjene koju je dala Komisija odobrava plan za oporavak i otpornost koji je podnijela određena država članica.
Razlika u učinkovitosti	Razlika između procijenjene/teoretske i stvarne potrošnje energije.
Reforma	U kontekstu Mehanizma za oporavak i otpornost, promjena koja dovodi do znatnog, trajnog poboljšanja funkcioniranja određenog tržišta, politike odnosno institucijskih ili administrativnih struktura ili znatnog napretka u ostvarivanju ciljeva politike kao što su rast i radna mjesta, otpornost te zelena i digitalna tranzicija.
Tablica pokazatelja za oporavak i otpornost	Internetske stranice Komisije na kojima se prikazuje napredak u provedbi planova za oporavak i otpornost država članica.
Učinak ovisnosti	Situacija u kojoj, iz tehničkih ili financijskih razloga, nakon donošenja određene odluke nije moguće prijeći na bolju alternativu u nekom kasnijem trenutku.
Ulaganje	Rashodi za određenu aktivnost, projekt ili drugo djelovanje obuhvaćeno područjem primjene Uredbe o RRF-u za koje se očekuje da će se njime postići korisni rezultati za društvo, gospodarstvo ili okoliš.
Vrijeme povrata	Vrijeme potrebno da se u okviru ulaganja otplate početni troškovi ostvarivanjem ušteda ili prihoda.
Zajednički pokazatelj	Mjera napretka ostvarenog u provedbi planova država članica za oporavak i otpornost, a time i u postizanju ciljeva RRF-a.

Odgovori Komisije

<https://www.eca.europa.eu/hr/publications/SR-2026-20>

Kronologija

<https://www.eca.europa.eu/hr/publications/SR-2026-20>

Revizorski tim

U tematskim izvješćima Suda iznose se rezultati revizija koje su provedene za politike i programe EU-a ili teme povezane s upravljanjem u posebnim proračunskim područjima. U odabiru i oblikovanju takvih revizijskih zadataka Sud nastoji postići što veći učinak uzimajući u obzir rizike za uspješnost ili usklađenost, vrijednost predmetnih prihoda ili rashoda, predstojeće razvojne promjene te politički i javni interes.

Ovu reviziju uspješnosti provelo je I. revizijsko vijeće, kojim predsjedava članica Suda Joëlle Elvinger i koje je specijalizirano za rashodovno područje održive uporabe prirodnih resursa. Reviziju je predvodio član Suda Nikolaos Milionis, a potporu su mu pružali voditelj njegova ureda Kristian Sniter, atašei u njegovu uredu Aris Konstantinidis i Katarzyna Radecka-Moroz, rukovoditeljica Florence Fornaroli, voditeljica radnog zadatka Antonella Stasia te revizori Dirk Neumeister, Lucia Rosca i Asimina Petri. Grafičku podršku pružala je Alexandra-Elena Mazilu.

Slijeva nadesno: Florence Fornaroli, Antonella Stasia, Asimina Petri, Kristian Sniter, Nikolaos Milionis, Dirk Neumeister, Aris Konstantinidis i Alexandra-Elena Mazilu.

AUTORSKA PRAVA

© Europska unija, 2026.

Politika Europskog revizorskog suda (Sud) o ponovnoj uporabi sadržaja utvrđena je u [Odluci Suda br. 6-2019](#) o politici otvorenih podataka i ponovnoj uporabi dokumenata.

Osim ako je drukčije navedeno (npr. u pojedinačnim napomenama o autorskim pravima), sadržaj Suda koji je u vlasništvu EU-a ima dozvolu [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\)](#). Stoga je opće pravilo da je ponovna uporaba dopuštena pod uvjetom da se na odgovarajući način navede izvor i naznače eventualne promjene. Osoba koja ponovno upotrebljava sadržaj Suda ne smije izmijeniti izvorno značenje ili poruku. Sud ne snosi odgovornost za posljedice ponovne uporabe.

Ako određeni sadržaj prikazuje osobe čiji je identitet moguće utvrditi, npr. u slučaju fotografija koje prikazuju osoblje Suda, ili ako uključuje djela trećih strana, potrebno je zatražiti dodatno dopuštenje.

U slučaju dobivanja takvog dopuštenja njime se poništava i zamjenjuje prethodno opisano opće dopuštenje i jasno se navode sva ograničenja koja se primjenjuju na uporabu tog sadržaja.

Za uporabu ili reprodukciju sadržaja koji nije u vlasništvu EU-a dopuštenje se po potrebi mora zatražiti izravno od nositelja autorskih prava.

Softver ili dokumenti na koje se primjenjuju prava industrijskog vlasništva, kao što su patenti, žigovi, registrirani dizajn, logotipi i nazivi, nisu obuhvaćeni politikom Suda o ponovnoj uporabi sadržaja.

Na internetskim stranicama institucija Europske unije unutar domene europa.eu dostupne su poveznice na internetske stranice trećih strana. Sud nema nikakvu kontrolu nad njihovim sadržajem te je stoga preporučljivo da provjerite njihove politike zaštite osobnih podataka i autorskih prava.

Fotografija na naslovnoj stranici: © David Zarzosa – stock.adobe.com

Ikone upotrijebljene na slici 1. u Prilogu I.: [www.flaticon.com](#)

Zastave upotrijebljene na slikama 6., 7., 8. i 10.: [www.flaticon.com](#)

Upotreba logotipa Suda

Logotip Suda ne smije se upotrebljavati bez prethodne suglasnosti Suda.

HTML	ISBN 978-92-849-7919-6	ISSN 2315-2230	doi:10.2865/8576266	QJ-01-26-033-HR-Q
PDF	ISBN 978-92-849-7920-2	ISSN 2315-2230	doi:10.2865/8342634	QJ-01-26-033-HR-N

KAKO UPUĆIVATI

Europski revizorski sud, [tematsko izvješće 20/2026](#) „Povećavanje energetske učinkovitosti privatnih stambenih objekata s pomoću RRF-a – Široka financijska potpora, ali slabi temelji”, Ured za publikacije Europske unije, 2026.

Na stambene zgrade otpada četvrtina potrošnje energije u EU-u. Iz Mehanizma za oporavak i otpornost dodijeljene su 43 milijarde eura kako bi se povećala energetska učinkovitost tih zgrada i smanjila potrošnja energije. Sud je u okviru revizije utvrdio nedostatke u strukturi tih mjera, koje nisu izravno bile usmjerene na dubinske obnove. Utvrđena su i kašnjenja u provedbi te nedostaci u praćenju uspješnosti mjera. Informacije o uštedama energije nisu bile pouzdane, usporedive ni dovoljno detaljne, a isplativost obnova zgrada nije se pratila. Sud iznosi preporuke čiji je cilj poboljšati usmjeravanje mjera obnove, pouzdanost dostavljenih podataka o uštedama energije te evaluaciju rezultata i isplativosti mjera.

Tematsko izvješće Suda u skladu s člankom 287. stavkom 4. drugim podstavkom UFEU-a.

EUROPSKI
REVIZORSKI
SUD

Ured za publikacije
Europske unije

EUROPSKI REVIZORSKI SUD
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUKSEMBURG

Tel.: +352 4398-1

Upiti: eca.europa.eu/hr/contact
Internetske stranice: eca.europa.eu
Društvene mreže: @EUauditors